

Sport en Bewegen in Wijdemeren

Beleid 2009 - 2012

Gemeente Wijdemeren, mei 2009

Voorwoord.....	3
Inleiding.....	4
Hoofdstuk 1 Overheidsbeleid: de waarde van sport.....	5
1.1 Landelijk sportbeleid.....	5
1.2 Provinciaal sportbeleid	6
1.3 Regionaal sportbeleid (Gooi- en Vechtstreek)	6
Hoofdstuk 2 Sport in Wijdemeren	8
2.1 Aanbod sportaccommodaties	8
2.2 Sportklimaat en sportparticipatie in Wijdemeren.....	8
Hoofdstuk 3: Sportbeleid Gemeente Wijdemeren 2009-2012	11
3.1 Aanleiding	11
3.2 Tot nu toe gevoerd beleid.....	11
3.3 Voorwaarden en uitgangspunten sportbeleid.....	11
3.4 Doelstellingen.....	12
3.5 Taakvelden.....	13
3.6 Beleidsinstrumenten.....	15
3.7 Samenhang tussen beleidsterreinen:	19
Hoofdstuk 4: Actieplan Sportbeleid.....	21
4.1 Actieplan per taakveld	21
4.2 Alternatieve financiering en ondersteuning	22
4.3 Organisatorische consequenties.....	23
4.4 Monitoring en effectmeting	23
Bijlage I: Subsidiemogelijkheden	25
Bijlage II: Maatschappelijke trends en ontwikkelingen	31
Bijlage III: Uitgangspunten accommodatiebeleid	35
Bijlage IV: Overzicht sportverenigingen in de Gemeente Wijdemeren	38

Voorwoord

Inleiding

Sport en beweging vormen voor veel Wijdemeerders een belangrijk onderdeel van het dagelijkse leven. Dit wordt geïllustreerd door het grote aantal sportverenigingen in de gemeente. Sport levert hierdoor een belangrijke bijdrage aan de sociale structuur en samenhang in de gemeente. Het maatschappelijke belang van sport is groot en komt op verschillende manieren tot uiting zoals op het gebied van gezondheid, sociaal contact en opvoeding. Het is mede vanwege dit maatschappelijke belang dat de Gemeente Wijdemeren van mening is dat sportbeoefening voor iedereen mogelijk moet zijn.

Laagdrempelige toegankelijkheid van sportaccommodaties en sportactiviteiten is één van de instrumenten die hiervoor worden ingezet. Er worden al jaren substantiële middelen door het gemeentebestuur ingezet voor de sportsector. Deze toekenning van gelden onderstreept het belang dat wordt gehecht aan sportdeelname en adequate sportinfrastructuur in onze gemeente.

Het gemeentelijke sportbeleid is nog niet eerder verankerd in een sportbeleidsnota. Het toenemende maatschappelijke belang van sport en de samenhang met beleidsvelden zoals onderwijs, welzijn en zorg vraagt in toenemende mate om duidelijke beleidskaders, óók voor de partners (niet in de laatste plaats de sportverenigingen) met wie de gemeente op sportgebied samenwerkt.

Deze nota geeft aan waarom nieuw beleid op het gebied van sport nodig is. Hiernaast zullen doel-, probleemstelling en kaders aangegeven worden waarop het nieuw te ontwikkelen beleid zich zal richten.

Hoofdstuk 1 Overheidsbeleid: de waarde van sport

1.1 Landelijk sportbeleid

Het landelijke sportbeleid richt zich vooral op het benutten van sport voor maatschappelijke doelen. De rijksoverheid heeft als taak om te zorgen voor de kwaliteit van het sportaanbod. De nota uit 2005 heeft als motto *Tijd voor sport*, waarmee wordt bedoeld dat de overheid vindt dat sport nu extra aandacht moet hebben, van burgers, maatschappelijke organisaties en van de overheid.

De beleidsdoelstellingen zijn als volgt:

- Sport kan een bijdrage leveren aan het verbeteren van de gezondheid.
- Sport kan een bijdrage leveren aan het vergroten van de maatschappelijke samenhang.
- Sport kan een bijdrage leveren aan het stimuleren van topsport, als bron van nationale trots en uitstraling.

Dit zijn tevens de ankerpunten van het sportbeleid voor de periode 2006 tot 2010.

Het kabinet streeft naar een sportieve samenleving waarin zowel veel aan sport wordt gedaan als van sport wordt genoten. Om dat te bereiken zijn de volgende doelen opgezet:

- Mensen gaan meer sporten en bewegen voor hun gezondheid
- Via de sport ontmoeten meer mensen elkaar en doen mee aan maatschappelijke activiteiten
- Mensen gedragen zich sportief en respecteren (spel)regels
- De topsport in Nederland moet een symbool zijn voor ambitie, als bron van ontspanning en voor ons nationale imago in binnen- en buitenland.

De randvoorwaarden om deze doelen te realiseren: de sportbeoefening moet kwalitatief verantwoord zijn en een goede sportinfrastructuur is noodzakelijk.

Voor het bereiken van deze ideale sportieve samenleving is de inzet van velen nodig. De overheid heeft maar een beperkte rol hierbij. Vooral de sporters en de sportorganisaties zullen veel verantwoordelijkheid hebben. Bij de overheid zijn het de gemeenten die voor het fundament van het sportbouwwerk moeten zorgen.

In het kader van de WMO biedt Sport en bewegen kansen en mogelijkheden voor het realiseren van ambities en doelen. Bij sport- en bewegen wordt van gemeenten verwacht dat ze een actieve rol als regisseur, innovator en ondersteuner vervullen. Er is behoefte aan een overheid die samenwerking en interactie tussen verschillende beleidsterreinen stimuleert, innovaties ondersteunt en initiatieven ontplooit om maatschappelijke doelen te realiseren. Vooral op prestatieveld 1 van de WMO kunnen gemeenten ruimte bieden aan verenigingen en organisaties die activiteiten ontplooiën voor leden en deelnemers op het gebied van onder andere sport. De prestatievelden 2 tot en met 9 zijn vooral gericht op mensen die op een of andere manier belemmering ervaren in het maatschappelijk participeren. Zo kan de gemeente stimuleren dat jongeren met opvoed- en opgroeimoelijkheden voldoende lichaamsbeweging krijgen. Verder kan de gemeente samenwerking tussen het preventieve jeugdbeleid en de jeugdzorg enerzijds en de sportsector anderzijds bevorderen. Ook kan de gemeente de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem.

De helft van de Nederlanders beweegt te weinig. Veel van hen hebben te kampen met overgewicht wat uiteindelijk kan leiden tot ernstige gezondheidsproblemen. In opdracht van het ministerie van VWS wordt door het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB) de campagne "30 minuten bewegen" uitgevoerd. Nederlanders worden aangemoedigd in beweging te komen voor een gezonder en actiever bestaan. Als norm wordt 30 minuten bewegen per dag aanbevolen. '30 minuten bewegen' laat Nederlanders zien dat een kleine inspanning de gezondheid sterk kan verbeteren. In de campagne is speciale aandacht voor

groepen Nederlanders die achterblijven met bewegen zoals vmbo-ers, 50-plussers, niet-werkenden en chronisch zieken.

30 minuten bewegen' sluit aan op initiatieven op lokaal en regionaal niveau. Meerdere provinciale en gemeentelijke partijen en organisaties werken hieraan mee.

Vanuit het Investeringsbudget landelijk gebied krijgt wandelen veel aandacht in de plannen van de rijksoverheid. Het ministerie van LNV subsidieert de Landelijke Routenetwerken voor wandelen, fietsen en varen. In het beleid dat gericht is op groen en de stad is aandacht voor wandelverbindingen vanuit de steden naar het omringend platteland. Ook stimuleert de rijksoverheid de recreatieve toegankelijkheid van bos- en natuurgebieden, van Nationale Landschappen en van boerenland.

Het doel is om voor 2013 een aaneengesloten (landelijk) routenetwerk te realiseren met een vastgestelde kwaliteit en zonder knelpunten. Deze taakstellingen zijn vastgelegd in het Meerjarenprogramma Vitaal Platteland.

Naast wandelpaden over boerenland die onderdeel uitmaken van de bovengenoemde landelijke routenetwerken kan duizend kilometer extra wandelpad over boerenland worden gerealiseerd. Het gaat om een vergoeding voor de openstelling van boerenland voor wandelaars. Het Ministerie van LNV en de Provincies betalen elk 50% van de kosten. Het Wandelplatform-LAW vervult een coördinerende rol.

1.2 Provinciaal sportbeleid

Het provinciale sportbeleid richt zich op het stimuleren van de sportdeelname. Het gaat hier met name om de onvertegenwoordigde doelgroepen, zoals allochtonen en gehandicapten. Om de Noord-Hollander te laten sporten is een goede sport ondersteuningsinfrastructuur nodig. De provincie Noord-Holland wil de ontwikkeling van het gemeentelijk sportbeleid ondersteunen, dit door te zorgen voor een dekkend netwerk van regionale sportservicepunten.

Het provinciale sportbeleid wordt uitgevoerd door sportservice Noord-Holland. Sportservice Noord-Holland is een organisatieadviesbureau voor de sport en steunfunctieorganisatie. Zij richt zich vooral op het ondersteunen van de georganiseerde sport. Het versterken van de vrijwilligersorganisatie en de infrastructuur staan hierbij centraal.

Zij voert in dit kader diverse projecten uit in het kader van het provinciale welzijnsbeleid, vooral voor mensen met een beperking. Zo zijn er voorlichtingsprojecten voor het onderwijs met als doel een positieve beeldvorming te creëren ten aanzien van mensen met een beperking. Voorbeeldprojecten zijn 'Klas op wielen' en 'Niemand Buitenspel'. Om sport voor deze doelgroep te stimuleren werkt Sportservice Noord-Holland in een regionale structuur van gemeentelijke samenwerkingsverbanden. Wijdmeren valt onder het steunpunt Gooi- en Vechtstreek. Sportservice Noord-Holland wordt gesubsidieerd door de gemeenten Blaricum, Bussum, Hilversum, Huizen, Laren, Muiden, Naarden, Weesp en Wijdmeren.

De provincie stimuleert ook het provinciaal jeugdsportfonds. Dat jeugdsportfonds moet er voor zorgen dat zoveel mogelijk jongeren en kinderen in beweging komen. Een uitgebreide toelichting over het jeugdsportfonds is terug te vinden in bijlage I.

1.3 Regionaal sportbeleid (Gooi- en Vechtstreek)

Regionaal is er geen gezamenlijk sportbeleid. Wel is er in de regio Gooi- en Vechtstreek een samenwerkingsverband Aangepast sporten opgezet. Dit samenwerkingsverband wordt mede mogelijk gemaakt door de financiële steun van de gemeenten: Blaricum, Bussum, Eemnes, Hilversum, Huizen, Laren, Muiden, Naarden, Weesp en Wijdmeren. Aangepast sporten wordt net als het provinciale sportbeleid uitgevoerd door Sportservice Noord-Holland.

Het samenwerkingsverband Aangepast sporten in de regio is ontstaan omdat het onmogelijk is in één gemeente een breed aanbod aan activiteiten aan te bieden voor mensen met verschillende beperkingen. Door dit regionaal aan te bieden zijn er veel meer mogelijkheden qua activiteiten maar wordt ook een grotere doelgroep bereikt. In de regio Gooi- en Vechtstreek zijn ongeveer 100 activiteiten waar men aangepast kan sporten. Sportservice Noord-Holland is in de regio de uitvoerder van dit samenwerkingsverband. Niet alleen in de regio Gooi- en Vechtstreek maar ook in vijf andere regio's in Noord-Holland voert sportservice een soortgelijk traject uit.

Vanuit het regionale gezondheidsbeleid is door de deelnemende gemeenten de intentieverklaring "Ruimte voor bewegen" ondertekend. Doel is de openbare ruimte zo in te richten dat kinderen en andere gebruikers worden gestimuleerd om meer te bewegen. Bij openbare ruimte gaat het om de fysieke inrichting en fysieke attributen die kunnen bijdragen aan het (meer) stimuleren van bewegen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om multifunctioneel gebruik van accommodaties, aanwezigheid en gebruik van speelruimte en actieve verplaatsing naar school of andere activiteiten (veilige fiets- en wandelroutes).

De intentie is uitgesproken dat:

1. In het kader van het programma "Gooi in Beweging" ook initiatieven zullen worden genomen om de openbare ruimte zodanig in te richten, dat inwoners (meer) gestimuleerd worden tot bewegen.
2. Elke gemeente vanuit dit perspectief in 2009 tenminste één concrete maatregel in de openbare ruimte neemt die bijdraagt aan het bevorderen van bewegen.
3. In een gezamenlijke conferentie eind 2009 de genomen initiatieven per gemeente zullen worden gepresenteerd, waarbij opgedane kennis en ervaringen zullen worden gedeeld en mogelijk vervolgafspraken zullen worden gemaakt.

In Wijdemeren is in april 2009 in dit kader door de wethouders gewandeld met de scholen in Loosdrecht.

Hoofdstuk 2 Sport in Wijdmeren

2.1 Aanbod sportaccommodaties

Zwart: voorziening gehuisvest in gemeentelijke accommodatie (s = gehuisvest in een onderwijsaccommodatie)

Blauw: voorziening gehuisvest in niet gemeentelijke accommodatie

	Kortenhoef / 's Graveland	Loosdrecht	Nederhorst	Ankeveen
Binnensport	Sporthal de Fuik	Sportzaal Eikenrode Gymzaal de Catamaran	Sporthal De Blijk	
Buitensport	Sportpark Berestein TV Westerveld	Sportpark Hallinckveld TVL Loosdrecht Pandahallen Van Walderveenzwembad	Sportpark Overmeer TV Nederhorst	Sportpark Ankeveen ARTV Ankeveense IJsclub

Zoals de tabel toont heeft de gemeente 4 sportparken verdeeld over 4 kernen. De gemeente is eigenaar van deze sportparken. De tennisvelden zijn echter allemaal eigendom van de tennisverenigingen.

De gemeente Wijdmeren bezit 3 binnensportaccommodaties op 3 verschillende locaties. Deze sportzalen en hallen worden gebruikt door verenigingen en voor het gymnastiek onderwijs van de basisscholen in de gemeente. Geen van de basisscholen heeft een eigen gymzaal.

Naast bovenstaande sportaccommodaties hebben de inwoners van Wijdmeren beschikking over 2 commerciële binnensportaccommodaties, te weten de Pandahallen in Loosdrecht en het zwembad Van Walderveen.

Ten behoeve van het te ontwikkelen accommodatiebeleid is in beeld gebracht in hoeverre de huidige accommodaties (het aanbod) zijn afgestemd op de behoefte en wat de behoefte voor de toekomst is (verkenning 2015/2020).

De gemeente Wijdmeren heeft een goed basisaanbod van voorzieningen, verspreid over de verschillende kernen van de gemeente. De accommodaties zijn niet alleen in eigendom van de gemeenten, ook diverse particuliere instanties bieden ruimten voor voorzieningen aan. Mede doordat de drie grotere kernen bijna allemaal hun eigen basisvoorzieningen hebben, is er sprake van een kleine overcapaciteit. Gezien de verwachte krimp en vergrijzing van de bevolking zal deze kleine overcapaciteit de komende jaren op alle gebieden waarschijnlijk groeien. In de accommodatienota zullen de mogelijkheden worden verkend hoe kan worden ingespeeld op deze te verwachten overcapaciteit.

Het burgerinitiatief adviseert onderscheid te maken tussen het accommodatiebeleid op de korte, middellange termijn en de lange termijn. Op de korte en middellange termijn dient instandhouding en versterking van de bestaande verenigingen centraal te staan. Op de lange termijn is een multifunctioneel sportcomplex volgens haar niet meer weg te denken, aangezien de behoefte aan specifieke sportaccommodaties af zal nemen.

2.2 Sportklimaat en sportparticipatie in Wijdmeren

Sport en bewegen vormen voor veel Wijdmeeders een belangrijk onderdeel van het dagelijkse leven. Dit wordt geïllustreerd door het grote aantal sportverenigingen in de gemeente, zowel in teamverband als individueel.

Loosdrecht	Nederhorst den Berg	's Graveland/Kortenhoef	Ankeveen
Maneges (1)	Maneges (1)	Maneges (1)	
IJssport (2)	IJssport (1)	Motorsport (1)	

Bowlen en kegelen (1)		IJssport (2)	IJssport (1)
Badminton (1)	Badminton (1)	Gymnastiek en Turnen (2)	Jeu de boules en boccia (1)
Denksport (1)		Denksport (1)	Handbal (1)
Biljart (1)	Hengelsport (1)	Biljartsport (2)	
Gymnastiek en Turnen (1)	Gymnastiek en Turnen (1)	Badminton (1)	
Kaartspelen (2)	Kaartspelen (2)	Sporthallen (1)	
Sportparken (1)	Sportparken (1)	Sportparken (1)	Sportparken (1)
Sporthallen (1)	Sporthallen (1)	Sportscholen en fitness (1)	
Tennis (1)	Tennis (1)	Tennis (1)	Tennis (1)
Sportscholen en fitness (1)	Vecht- en zelfverdedigingsport (2)	Tafeltennis (1)	
Voetbal (1)	Voetbal (1)	Voetbal (1)	Voetbal (1)
Volleybal (1)	Volleybal (1)	Volleybal (1)	Wielersport (1)
Wielersport (1)	Wandelsport (1)		
Watersport (3)	Watersport (1)		
Zwembaden (1)			

De Gemeente Wijdmeren is een watersportgemeente, met veel ijs- en watersport. Dit komt door de grote aanwezigheid van plassen en polders in de gemeente. De sterke vergrijzing in de gemeente (zie bijlage II) is terug te zien in het aanbod van sporten voor ouderen, namelijk kaarten, dammen, schaken, biljarten, e.d.

Inwoners geven aan sporten als zwemmen, hockey, dart, squash, atletiek en fitness te missen.

Het onderzoek van de JCU wijst uit dat er sterke kernwaarden binnen de dorpsgemeenten bestaan. Sportverenigingen zijn erg gericht op de eigen kern en hebben een sterke clubidentiteit. Hiernaast geven de verenigingen aan terughoudend te zijn op het gebied van vernieuwing en samenwerking.

Sportparticipatie in Wijdmeren

Uit het onderzoek dat uitgevoerd is door studenten van de Johan Cruijff University is gebleken dat de meeste mensen uit de gemeente één tot twee uur per week besteden aan sport. Dit gaat dan om sport bij een vereniging, niet om het bewegen. Dit wil dus niet zeggen dat deze mensen de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) niet halen. De inwoners die lid zijn van een vereniging zijn veelal langer dan vijf jaar lid van deze vereniging. De bewoners van de gemeente hebben aangegeven dat ze niet meer dan 30 minuten willen reizen om te kunnen sporten. Knelpunt vormt de afwezigheid van Openbaar Vervoer. De bewoners zijn over het algemeen tevreden over het sportaanbod in de Gemeente Wijdmeren. De sporten die gemist worden zijn fitness, squash, zwemmen, hockey, darten en atletiek. Voor deze sporten moeten de inwoners uitwijken naar aangrenzende gemeenten als Hilversum en Bussum.

Op basis van de subsidiegegevens over 2009 is informatie verkregen over de ledenaantallen van de (gesubsidieerde) Wijdemeerse sportverenigingen. Onderstaande tabel toont dat de sportparticipatie in Wijdmeren hoger is dan het Nederlandse gemiddelde.

Ledenaantallen sportverenigingen Wijdmeren

Binnensport	Ledenaantal*	% bevolking	% Nederland
<i>Binnensport</i>			
Badminton	148	0,6%	0,4%
Gymnastiek	625	2,7%	1,8%
Volleybal	385	1,6%	0,8%
Judo	31	0,1%	0,3%
<i>Buitensport</i>			

Voetbal	1480	6,3%	6,5%
Handbal	69	0,3%	0,3%
Tennis	1312	5,6%	4,3%
IJclub	377	1,6%	1,0%

*Betreft alleen leden uit Wijdmeren

Het burgerinitiatief adviseert een uitgebreider vervolgonderzoek te doen naar de sportdeelname in de gemeente. Op deze manier kan beter worden geëvalueerd in hoeverre de sportdeelname door het beleid wordt beïnvloed.

Hoofdstuk 3: Sportbeleid Gemeente Wijdmeren 2009-2012

3.1 Aanleiding

Er zijn diverse aanleidingen om een nota sportbeleid op te stellen, te weten:

- Het gemeentelijke sportbeleid is nog niet eerder verankerd in een nota. Bovendien stamt het staande beleid uit 2003.
- Er ontbreekt een duidelijke toekomstvisie op het gebied van binnen- en buitensport in de Gemeente Wijdmeren.
- Het toenemende maatschappelijke belang van sport en de samenhang met beleidsvelden zoals onderwijs, welzijn en zorg vraagt in toenemende mate om duidelijke beleidskaders. Het betreft de volgende raakvlakken: WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning), leefbaarheid in wijken en buurten, lokaal gezondheidsbeleid, herijking subsidiebeleid (rapport Rekenkamer), brede school, bewegingsonderwijs, integraal jeugdbeleid (preventief jeugdbeleid, speelruimte, veiligheid, onderwijs en vrije tijd), vrijwilligersbeleid.

3.2 Tot nu toe gevoerd beleid

In verband met de harmonisatie van subsidies naar aanleiding van de herindeling is in 2003 voor de sport een notitie uitgebracht.

Na de vaststelling van deze notitie zijn naderhand op verschillende wijzen nogmaals uitspraken gedaan over subsidieverlening. Belangrijkste documenten vormen de stukken van de werkgroep van de Broeck die in een raadsvoorstel in 2004 met voorstellen is gekomen over de subsidiëring. Bij de vaststelling van de notitie over de sociale structuur van Wijdmeren (02-02-2006) is aangegeven dat in de wijze van subsidieverlening aan instellingen geen wijzigingen worden aangebracht.

In 2007 is dit bestaande beleid samengevat in een werkdocument voor de afdeling MSZ cluster welzijn. Harmonisatie van subsidies is niet meer aan de orde. De Awb fungeert als procesdocument voor de afhandeling van subsidies en deze beleidsregel geeft de inhoud van het huidige beleid ten aanzien van de subsidieverlening weer.

Het sportstimuleringsbeleid beperkt zicht tot jeugdleden en gehandicaptensport (zowel verstandelijk als lichamelijk gehandicapt). Per jeugdlid van een vereniging (woonachtig in de gemeente en lid van een statutair in de gemeente Wijdmeren gevestigde vereniging) wordt een bedrag aan subsidie verleend. Door middel van deze subsidie wordt het lidmaatschap van jeugd aan een sportvereniging gestimuleerd. De vereniging dient de subsidie te gebruiken voor activiteiten voor de jeugd, maar ook kan hierdoor de contributie lager worden gehouden.

Verenigingen met een tak gehandicaptensport zijn binnen de gemeente Wijdmeren niet vertegenwoordigd. Aangegeven is dat verenigingen waarbij inwoners van de gemeente Wijdmeren deelnemen aan deze activiteiten daarvoor ondersteund worden door een vast bedrag per deelnemer ter beschikking te stellen.

Hiernaast wordt aan organisaties die inwoners van de gemeente Wijdmeren op sportgebied adviseren en/of begeleiden een bedrag per inwoner ter beschikking gesteld.

3.3 Voorwaarden en uitgangspunten sportbeleid

Tot op heden heeft de gemeentelijke aandacht voor sport hoofdzakelijk bestaan uit het zorg dragen voor instandhouding van accommodaties, het toepassen van niet kostendekkende tarieven en het beschikbaar stellen van subsidies. Voor de komende jaren heeft de Gemeente Wijdmeren een actiever sportbeleid voor ogen. De gemeente heeft hierin zowel een regisserende als een voorwaardenscheppende rol, waarbij het primaire uitgangspunt is dat sport niet alleen een doel vanuit de autonome functie, maar ook als middel wordt ingezet om ondersteuning te geven aan het realiseren van beleidsspeerpunten vanuit andere

beleidsterreinen, zoals jeugdbeleid, seniorenbeleid, volksgezondheidsbeleid, vrijwilligersbeleid, onderwijsbeleid en de WMO (De Wet Maatschappelijke Ondersteuning is per 1 januari 2007 ingegaan. Het doel van deze wet is mensen die beperkingen ondervinden te compenseren, zodat zij weer kunnen deelnemen aan de samenleving. In de Wmo komen de voorzieningen uit de Wvfg, delen van de AWBZ en de Welzijnswet bij elkaar).

Door bundeling van deze krachten wordt ingezet op het bereiken van een versterkend maatschappelijk rendement.

Voor het opstellen van de nota is het van belang duidelijk de kaders aan te geven waarbinnen we willen acteren. Hierbij dient gekeken te worden wat voor gemeente we willen zijn m.b.t. sport, voor wie het sportbeleid moet zijn, wat we willen bereiken met het sportbeleid en welke keuzes we hierbij moeten maken.

Voor wie is het sportbeleid? Het beleid moet zich richten op de Wijdemeerse burger. Bepaalde doelgroepen zullen hierbij extra aandacht krijgen, namelijk jongeren en gehandicapten.

Hiernaast zal het sportbeleid zich richten op de amateursport in de gemeente, zowel de binnen- als de buitensport, als het georganiseerd en niet georganiseerd sporten. Topsport valt derhalve buiten het kader van de nota.

Binnen de georganiseerde sport is het vrijwilligerswerk een belangrijk en onmisbaar onderdeel. De gemeente vindt het belangrijk dat de vrijwilligers voor de sportverenigingen behouden blijven en dat ze hun vrijwilligersfunctie optimaal kunnen uitoefenen.

Wat willen we bereiken?

- In stand houden en onderhouden van de sportfaciliteiten (accommodatienota)
- Sportbeleid koppelen aan andere relevante beleidsterreinen (gezondheid, jeugd, WMO, accommodatie, onderwijs)
- Herijking van de sportsubsidies aan de hand van het rapport van de Rekenkamer.
- Zoveel mogelijk gebruik maken van provinciale en nationale subsidiebronnen (bevindingen JCU).

3.4 Doelstellingen

Centrale Doelstelling: De Gemeente Wijdemeren wil mogelijk maken en bevorderen dat elke inwoner op een, uit het oogpunt van gezondheid, vorming en ontplooiing, verantwoorde wijze aan enige vorm van sportbeoefening kan deelnemen, vanuit zijn/haar interesse en persoonlijke omstandigheden, in een voor hem/haar bereikbare en geschikte omgeving en tegen een redelijk betaalbare prijs. Hiernaast zet de Gemeente Wijdemeren haar sportbeleid in als instrument om de gezondheid en het welzijn van haar inwoners te verbeteren en sociale en maatschappelijke participatie te bevorderen.

De volgende doelstellingen kunnen worden onderscheiden:

1. De Gemeente Wijdemeren bevordert een blijvende sportdeelname onder alle lagen van de bevolking, teneinde bij te dragen aan de gezondheid en het welzijn van haar inwoners. Bepaalde doelgroepen zullen hierbij extra aandacht krijgen, namelijk jongeren en gehandicapten.
2. Primair zet de gemeente haar beleid en financiële middelen in op het ondersteunen en accommoderen van de breedtesport.
3. Het sportbeleid wordt afgestemd op andere beleidsvelden (gezondheid, jeugd, WMO, accommodatie, onderwijs). Afgestemd moet worden met de eveneens op te stellen nota's accommodatie-, jeugd- en gezondheidsbeleid. Voor wat betreft het onderwijs moet rekening gehouden worden met de mogelijkheid van een Brede School (ter Sype) en de professionalisering van het bewegingsonderwijs (MRT). Op het vlak van volksgezondheid worden besturen van sportverenigingen gestimuleerd riskant

alcoholgebruik onder jongeren in sportkantines tegen te gaan. De mogelijkheden voor het invullen van combinatiefuncties zullen worden verkend.

4. Het sportbeleid wordt afgestemd op zowel het landelijke, provinciale en regionale sportbeleid. Zoveel mogelijk zal gebruik worden gemaakt van provinciale en nationale subsidiebronnen (bevindingen JCU).
5. Aan de ondersteuning van sportverenigingen wordt actief bijgedragen door middel van subsidies en het accommodatiebeleid. Bijzondere aandacht zal hierbij zijn voor de vrijwilligers. Herijking van de sportsubsidies aan de hand van het rapport van de Rekenkamer zal plaatsvinden.
6. Voor de anders georganiseerde sport vervult de Gemeente Wijdmeren een voorwaardenscheppende rol.

3.5 Taakvelden

Het sportbeleid van de Gemeente Wijdmeren richt zich in hoofdlijnen op de volgende taakvelden:

- Georganiseerde sport
- Anders georganiseerde sport
- Sportstimulering

Georganiseerde sport

De sportverenigingen worden door de gemeente zowel gezien als een belangrijk sociaal bindmiddel tussen de diverse bevolkingsgroepen als een belangrijk instrument om verantwoorde deelname te stimuleren en te faciliteren. Op grond hiervan zal de gemeente ook de komende beleidsperiode de georganiseerde sport, sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties die sportactiviteiten aanbieden, ondersteunen en faciliteren zodat zij hun sociaal maatschappelijke functie optimaal kunnen uitvoeren. Het vrijwilligerswerk is een belangrijk en onmisbaar onderdeel van de sport. Taakverzwaring door scherpere regelgeving en het (moeten) inspelen op nieuwe behoeften vraagt meer inspanning en kwaliteit van de huidige vrijwilliger. De gemeente vindt het belangrijk dat de vrijwilligers voor de sportverenigingen behouden blijven en dat ze hun vrijwilligersfunctie optimaal kunnen uitoefenen. Reden om in de komende beleidsperiode nadrukkelijk aandacht te besteden aan het vormgeven van een actief gemeentelijk vrijwilligersbeleid ter ondersteuning van de sportverenigingen.

Hiernaast zullen de mogelijkheden voor het tot stand komen van een sportraad worden onderzocht. Zo'n sportraad zou kunnen worden gevormd door bestuursleden van sportverenigingen in de gemeente, waarbij onderscheid tussen binnen- en buitensport kan worden gemaakt. Belangrijk is dat de verschillende sporten en kernen vertegenwoordigd zijn en dat gezamenlijke belangen worden behartigd. Bij de sportverenigingen zal worden geïnventariseerd of men hier toekomst in ziet.

De wijze waarop de georganiseerde sport zal worden ondersteund is nader uitgewerkt in het beleidsveld "verenigingsbeleid".

Paragraaf 3.2 toont dat het aanbod van sportverenigingen in Wijdmeren ruim en divers is.

Anders georganiseerde sport

Het vraaggericht maken van het sportaanbod is voor de Gemeente Wijdmeren een belangrijk uitgangspunt. Ook inwoners die ervoor kiezen niet in verenigingsverband te sporten wil de gemeente voldoende alternatieve mogelijkheden bieden. Anders georganiseerde sport betreft sportbeoefening buiten een formeel verband zoals een vereniging. De sporter organiseert, al dan niet met anderen, zijn eigen sportactiviteiten. De bijdrage van de ongeorganiseerde sport aan maatschappelijke doelen is moeilijk te beoordelen en te meten. Daarom is de rol van de gemeente waar het anders georganiseerde

sportdeelname betreft vooral voorwaardenscheppend. De anders georganiseerde sport wordt ondersteund door het aanbieden van faciliteiten waarvan op ongeorganiseerde wijze gebruik kan worden gemaakt (bv. Voetbalkooi, skatebaan, speeltuinen). Maar ook door het realiseren en in stand houden van voorzieningen in de openbare ruimte (zoals fiets- en wandelpaden). De uitgangspunten die hiervoor binnen het gemeentelijke beleid worden gehanteerd zijn verwoord binnen het accommodatiebeleid.

Sportstimulering

Het streven van de gemeente is om de sportparticipatiegraad in Wijdmeren minimaal te handhaven, maar bij voorkeur te laten toenemen. Wanneer mensen op jonge leeftijd in aanraking komen met sport zullen zij op latere leeftijd vaak ook nog sporten, daarom vormt de jeugd een belangrijke aandachtsgroep. Naast de jeugd gaat expliciete aandacht uit naar het stimuleren van sport onder gehandicapten, waarbij nadrukkelijk aansluiting wordt gezocht bij het mogelijk maken en versterken van maatschappelijke participatie door alle inwoners. Het stimuleren van topsport vormt geen onderdeel van het gemeentelijke sportbeleid.

Sportevenementen kunnen echter een belangrijke functie hebben en sportparticipatieverhogend werken voor o.a. de jeugd. Middels incidentele projectsubsidies kunnen (top)sportevenementen worden ondersteund.

De beschikbare middelen voor het reguliere sportbeleid zullen echter niet voor topsport en passieve sportbeoefening worden ingezet.

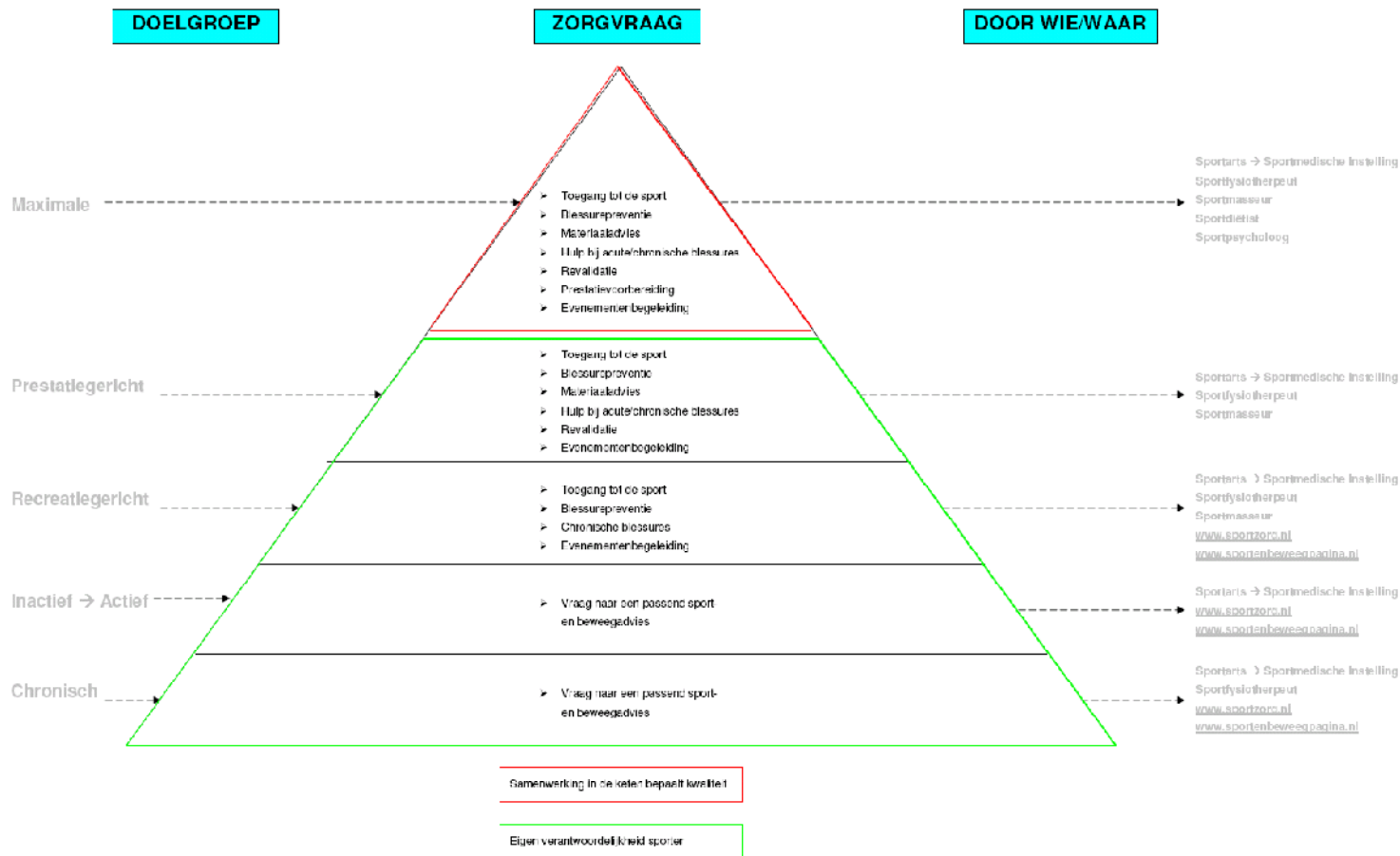
Tot 2008 werden jaarlijks de sportverkiezingen van Wijdmeren georganiseerd. In verschillende categorieën werden (getalenteerde) inwoners die aansprekende sportprestaties hebben geleverd of op een bijzondere wijze hebben bijgedragen aan een verdere verbetering van het sportklimaat in de gemeente gekozen. De mogelijkheden om in de toekomst deze verkiezingen te herintroduceren zullen worden onderzocht.

Belangrijk bij sport en bewegen is de ondersteuning van sporters op het vlak van gezondheidszorg. Binnen het Landelijk Platform Sportgeneeskunde worden vijf doelgroepen beschreven:

- Chronische zieken die een hulpvraag hebben op het gebied van sport en bewegen in relatie tot hun aandoening.
- mensen die na een langdurige periode van inactiviteit (weer) actief willen gaan sporten en daarbij gezondheidsrisico's lopen
- recreatiegerichte sporters
- prestatiegerichte sporters
- maximale sporters

Voor ieder van deze vijf doelgroepen zijn zogeheten 'zorgketens' geformuleerd. Dat wil zeggen dat beschreven staat welke ingangen deze zorgvragers hebben om de sportgezondheidszorg te benaderen en hoe zij vanuit iedere ingang verder kunnen worden verwezen naar de hulpverlener die het meest adequaat (in termen van kwaliteit en doelmatigheid) hun vraag kan beantwoorden.

Deze zorgketens worden steeds geformuleerd vanuit de zorgvraag van de sporter. Ook de zorgvraag van de sporter is per doelgroep verschillend. Bijgaande figuur toont de verschillende doelgroepen en hun zorgbehoefte.

3.6 Beleidsinstrumenten

Om de brede missie die ten grondslag ligt aan het gemeentelijke sportbeleid en de daaruit voortvloeiende doelstellingen te kunnen realiseren worden verschillende beleidsinstrumenten ingezet, namelijk:

- a) Sportstimuleringsbeleid
- b) Accommodatiebeleid
- c) Subsidiebeleid
- d) Tarievenbeleid
- e) Verenigingsbeleid

a) Sportstimuleringsbeleid:

De gemeente Wijdmeren wil sportdeelname verder stimuleren omdat het huidige sportstimuleringsbeleid beperkt is te noemen. Speciale aandacht gaat binnen het sportbeleid voor de komende periode uit naar het stimuleren van sportdeelname door:

Kinderen 5 t/m 12 jaar:

Extra inzet van vakleerkracht bewegingsonderwijs ten behoeve van Motorische Remedial teaching (MRT).

Motorische Remedial teaching (MRT) omvat het signaleren en het behandelen van kinderen met een achterstand op het gebied van motorische ontwikkeling.

Kinderen met een achterstand op het gebied van de motorische ontwikkeling hebben vaak minder plezier in bewegen en worden minder snel lid van een sportvereniging. Door motorische achterstanden op school te signaleren en onder schooltijd door een professional te laten behandelen kan een goede en relatief goedkope bijdrage worden geleverd aan de totale ontwikkeling van de basisschoolleerlingen in de gemeente Wijdmeren.

De schooldirecteuren hebben aangegeven hier positief tegenover te staan. Een vakleerkracht gymnastiek met opleiding MRT, die tijdens een aantal gymlessen van de verschillende scholen kinderen met motorische achterstanden zal signaleren en behandelen, zal worden gefinancierd.

(Extra) financiële ondersteuning sportdag primair onderwijs.

Het huidige budget is erg beperkt (€ 0,75 per leerling). De financiële middelen voor de sportdagen voor de scholen voor primair onderwijs zullen worden verruimd.

Enkele jaren terug is het schoolzwemmen in Wijdmeren afgeschaft om financiële redenen. De landelijke trend is zich aan het ombuigen van het afschaffen van schoolzwemmen naar het opnieuw invoeren van schoolzwemmen. Gelet op het vele water in de gemeente verdient het in het kader van het stimuleren van sportdeelname aanbeveling het schoolzwemmen te heroverwegen.

Ondersteuning organisatie sportdag Loosdrecht.

In de kern Loosdrecht is in de afgelopen jaren geen sportdag voor de scholen meer georganiseerd. Gestreefd wordt naar herintroductie hiervan. Vanuit de gemeente zal hiertoe ondersteuning voor de organisatie komen.

30 minuten bewegen.

In het kader van de landelijke campagne 30 minuten bewegen vindt van 1 maart tot en met 24 april 2009 de actie "start met bewegen" plaats. Wijdmeren sluit hierbij aan door met leerlingen van de scholen in Loosdrecht te gaan wandelen/fietsen. Voorgenomen wordt hier structureel aandacht aan te besteden door één keer per jaar een concrete activiteit in dit kader te ontplooiën.

Mensen met een beperking:

Vergroten toegankelijkheid sportaccommodaties.

In de afgelopen jaren zijn in alle gemeentelijke sporthallen automatische schuifdeuren geplaatst, zodat minder validen makkelijker toegang kunnen verkrijgen. Gestreefd zal worden naar een verdere ontsluiting voor mensen met een beperking. Sportverenigingen die zich inzetten hun vereniging of accommodatie meer toegankelijk te maken voor minder validen kunnen een beroep doen op een incidenteel te verstrekken projectsubsidie.

Handhaven subsidie gehandicaptensport.

Het huidige subsidiebeleid aangaande gehandicaptensport zal worden gehandhaafd. Deelname van inwoners van de gemeente aan activiteiten die door instellingen in de regio worden georganiseerd wordt ondersteund door een vast bedrag per deelnemer ter beschikking te stellen. Ook zullen organisaties die inwoners van de gemeente Wijdmeren op sportgebied adviseren en/of begeleiden worden gesubsidieerd.

Sportstimulering breed:

Communicatie bijzondere bijstand.

Sportdeelname door inwoners uit alle bevolkingsgroepen wordt van groot belang geacht. Geld mag dus geen belemmering vormen om aan sport deel te nemen. Hierom zullen sportverenigingen worden verzocht (potentiële) leden te wijzen op de bijzondere bijstand. Vanuit de bijzondere bijstand kunnen minder kapitaalkrachtige inwoners o.a. korting krijgen op de contributie van een sportvereniging. Een aanvraag hiervoor kan bij de afdeling Sociale Zaken van de gemeente worden ingediend. Ook scholen zullen hiervan op de hoogte worden gesteld.

Heroverweging sportverkiezingen.

Van 2005 tot en met 2008 zijn de sportverkiezingen georganiseerd. Door gebrek aan belangstelling bij sportverenigingen en inwoners heeft dit in 2009 niet plaatsgevonden. De mogelijkheden om een sportgala in de toekomst weer te organiseren, door een andere opzet of door bv. 1 keer in de 3 jaar te organiseren, zullen worden verkend. Hiertoe zal met de jury

van de afgelopen sportverkiezingen in overleg worden getreden. Vervolgens zal een besluit worden genomen wel/niet door te gaan met de verkiezingen. Ook zullen de mogelijkheden om de verkiezingen in regionaal verband te gaan organiseren worden verkend.

b) Accommodatiebeleid:

Ontwikkeling accommodatienota.

Momenteel wordt een accommodatienota opgesteld. De nieuwe accommodatienota zal een duidelijk kader gaan bieden voor het beheer, gebruik en tarifiering van de verschillende accommodaties die de gemeente Wijdemeren in bezit heeft.

In de accommodatienota zal worden ingegaan op:

1. In hoeverre zijn de huidige accommodaties (het aanbod) afgestemd op de behoefte en wat is de behoefte voor de toekomst (verkenning 2015/2020).
2. De nota geeft een afwegingskader voor wat de rol is van de gemeente bij het huisvesten van instellingen, verenigingen en activiteiten vanuit de samenleving.
3. In het te ontwikkelen accommodatiebeleid zal een voorstel worden gedaan voor een harmonisatiemodel van de tarieven en over de mogelijkheden over meer kostendekkende verhuur.
4. De accommodatienota gaat in op de mogelijkheden voor meer multifunctioneel gebruik en legt dwarsverbanden tussen verschillende beleidsvelden met als oogmerk dat gemeentelijke accommodaties zo efficiënt mogelijk worden benut.

In bijlage III zijn de uitgangspunten weergegeven, die voor het te ontwikkelen accommodatiebeleid zullen worden gehanteerd.

c) Tarievenbeleid:

Ontwikkeling accommodatienota.

Zoals in elke gemeente is er sprake van een sterke verwevenheid tussen subsidiëring en het gehanteerde tariefstelsel. Deze verwevenheid uit zich vooral in de vorm van indirecte subsidiëring. Het rapport van de rekenkamer beveelt aan deze indirecte subsidies zichtbaar te maken. In de accommodatienota zal hierop worden ingegaan.

De tarieven die op dit moment door de gemeente worden gehanteerd bij de verhuur van gemeentelijke accommodaties, verschillen in opbouw. Deze situatie is ontstaan door de historie van de Wijdemeren, waar drie gemeenten hun eigen tarievenstructuur hadden opgesteld. Ook blijkt dat over het algemeen tarieven door de jaren heen 'ontstaan', zonder dat er een vastgesteld beleid aan ten grondslag ligt.

- De tarieven van de buitensportaccommodaties zijn niet transparant opgebouwd uit aparte tarieven voor de verschillende typen velden en het aantal vierkante meter accommodaties.
- De buitensporttarieven variëren onderling sterk, zowel in hoogte als in dekkingspercentage.
- De tarieven voor de natuurgrasvelden bij ASV, 's Graveland, Loosdrecht en Nederhorst liggen ruim beneden de tarieven die andere gemeenten in het midden van het land rekenen.

De binnensporttarieven zijn al wel geharmoniseerd.

In het te ontwikkelen accommodatiebeleid zullen voor wat betreft het tarievenmodel van de sportaccommodaties de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- Het tarievenmodel is duidelijk voor de gebruikers en gemeente;
- De tarieven zijn transparant in opbouw en hoogte;
- De bepaling van de tarieven is voor alle gebruikers gelijk.

d) Subsidiebeleid:

Herzien subsidiebeleid.

Aan de hand van het rapport van de rekenkamer zal het subsidiebeleid worden vernieuwd. Voor een doelmatig en rechtvaardig subsidiebeleid is het van belang dat helder wordt omschreven hoe, aan wie en wanneer (incidenteel, structureel) de gemeente sport subsidieert en welke tegenprestatie hiervoor wordt verwacht door de gemeente. Voor subsidies boven de grens van € 10.000,- zullen budgetsubsidies worden ingevoerd, waarbij voorwaarden aan de activiteit(en) van de sportvereniging zullen worden verbonden. Gekeken wordt naar evalueerbare prestatieafspraken. Een voorwaarde kan dan bijvoorbeeld zijn om meer jeugdleden te verwerven. In de huidige situatie is er een subsidieplafond voor de jeugdledensubsidies en leiden meer jeugdleden dus niet automatisch tot een hogere subsidie voor de betreffende vereniging. In de nieuwe situatie zal daarom worden uitgegaan van een vast bedrag per jeugdlid.

Voor subsidies beneden de € 10.000,- zal worden uitgegaan van een stimuleringssubsidie, waarvoor een vereenvoudigd regime geldt.

Invoering projectsubsidies.

Hiernaast moet een beleidsruimte worden gecreëerd voor het belonen van uitzonderlijke prestaties. Met projectsubsidies/incidentele subsidies kunnen verenigingen worden gestimuleerd activiteiten te organiseren die passen binnen het gemeentelijke beleid (denk aan gehandicapten, jongeren, ouderen).

Vooralsnog wordt het financiële kader bepaald door het totaal van de huidige uitgaven aan directe en indirecte subsidies.

e) Verenigingsbeleid:

Vrijwilligerswerk

Er zal een notitie vrijwilligersbeleid worden opgesteld.

Vrijwilligers spelen een cruciale rol in de Wijdemeerse samenleving. Van belang is dat zodanige voorwaarden worden geschept dat vrijwilligers voor de sport behouden blijven en ze zo worden gefaciliteerd dat hun deskundigheid gelijke tred houdt met de steeds hogere eisen die aan ze worden gesteld. De sportverenigingen in de gemeente geven ook aan dat naast waardering voor vrijwilligers vooral bevordering van de deskundigheid centraal moet staan. Ingezet zal dan ook worden op ondersteuning van het cursusaanbod (bv. Scheidsrechterscursus, barpersoneel, defibrillator, EHBO). In het kader van de regionale aanpak van riskant alcoholgebruik onder jongeren wordt voorlichtingsmateriaal verstrekt en worden IVA-cursussen aangeboden aan sportverenigingen.

De gemeente Wijdemeren hecht veel belang aan goede voorzieningen voor al haar vrijwilligers. Daarom zal voor alle vrijwilligers die in enig organisatorisch verband onverplicht en onbetaald werkzaamheden verricht een collectieve verzekering worden aangeboden. Niet onbelangrijk is dat hier geen administratie of registratieverplichtingen mee gemoeid zullen zijn.

Vanaf 2011 moeten leerlingen van het voortgezet onderwijs verplicht 72 uur (10 dagen) stage lopen bij maatschappelijke organisaties. Doel is dat in de sportsector 12.000 stageplekken worden gerealiseerd. De Gemeente Wijdemeren zal hier als aanvulling op het eigen initiatief van leerlingen en scholen in gaan bemiddelen.

Ondersteuning ontsluiten verenigingsaccommodaties voor meervoudig gebruik. Bv. combinatie met kinder- en buitenschoolse opvang.

Eén van de doelen die de gemeente met voorliggend sportbeleid wenst te bereiken is het ontsluiten van verenigingsaccommodaties voor meervoudig gebruik. Hiertoe zullen binnen het accommodatiebeleid al de nodige maatregelen voorgesteld, waaronder de aanleg van kunstgrasvelden die zich beter voor genoemd gebruik lenen. Daarnaast acht de gemeente het wenselijk dat sportverenigingen hun clubaccommodatie beschikbaar stellen voor bredere maatschappelijke activiteiten, zoals bijvoorbeeld voor welzijnsactiviteiten voor ouderen overdag en/of combinaties met kinder- en buitenschoolse opvang. Op initiatief van sportverenigingen is de gemeente bereid te adviseren, bijvoorbeeld over het maken van afspraken met medegebruikers.

In dit kader zullen ook de mogelijkheden voor het instellen van combinatiefuncties worden verkend. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om een Leerkracht Bewegingsonderwijs - Trainer/coach bij een vereniging of een Sportcoördinator - Verenigingsmanager/coördinator.

Sportraad.

Deze aanbeveling van het burgerinitiatief zal worden overgenomen. Een deel van de sportverenigingen heeft aangegeven hier behoefte aan te hebben. De sportraad zal gaan bestaan uit vertegenwoordigers van aangesloten sportverenigingen. Van belang hierbij is dat verschillende dorpen en sporten vertegenwoordigd zijn. De sportraad zal de sportbeoefening in de Gemeente Wijdmeren in de ruimste zin bevorderen en de gezamenlijke belangen van de in de gemeente aanwezige verenigingen behartigen.

De raad zal gaan bestaan uit minimaal 4 en maximaal 8 leden, te weten een voorzitter, een secretaris, een penningmeester en minimaal één en maximaal 5 overige leden. De verenigingen in de gemeente zullen worden aangeschreven kandidaten voor te dragen.

Het burgerinitiatief adviseert de vertegenwoordiging breder te trekken, namelijk ook buiten clubverband en eventueel op een hoger niveau.

3.7 Samenhang tussen beleidsterreinen:

De Gemeente Wijdmeren heeft bestaand beleid en beleid in ontwikkeling op diverse terreinen die raakvlakken hebben met het sportbeleid. Binnen de afdeling wordt gestreefd naar versterking van de samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen op het gebied van onderwijs en welzijn. Onderstaand schema toont een overzicht van de raakvlakken van sportbeleid met andere beleidsterreinen.

Beleidssterrein	Doel	Raakvlakken Sportbeleid
Volksgesondheid	Bevorderen gezondheid inwoners van Wijdmeren	Sport kan als middel worden ingezet om de gezondheid van de inwoners te bevorderen. Bv. Preventie van overgewicht. Sportsector kan rol van betekenis spelen op vlak van preventie van alcoholgebruik (sportkantines).
Jeugd	Samenhangend voorzieningenniveau creëren voor jeugdigen. Bevorderen optimale ontwikkeling van jeugdigen Wijdmeren	Door sport kunnen jongeren vaardigheden aanleren (teamwork, afspraken nakomen, e.d.). Sportsector kan rol van betekenis spelen op vlak van preventie van overlast op straat.
Onderwijs	Bevorderen schoolloopbaan kinderen Wijdmeren	Sportieve vorming hoort bij persoonlijke ontwikkeling. Belang van (professionalisering) bewegingsonderwijs/schoolzwemmen.
Ouderen	Samenhangend voorzieningenniveau creëren. Bevorderen zelfstandig functioneren.	Sport bevordert gezondheid en zelfstandig functioneren van ouderen.
Speelplaatsen	Speelplaatsenbeleid	Multifunctionele speelplaatsen. Combinatie met onderwijs/sport. Openbaarheid schoolpleinen.
Evenementen	Stimuleren organisatie evenementen in	Sportactiviteiten kunnen een stimulerende

	kader toerisme/recreatie	werking hebben op gebied van toerisme en economie. Denk aan wielervedstrijd, zeilwedstrijden, e.d.
Vrijwilligers	Ondersteuning vrijwilligersorganisaties /bevorderen deskundigheid vrijwilligers	Sportverenigingen draaien op vrijwilligers.
WMO	Vergroten zelfredzaamheid en participatie inwoners Wijdmeren	Sportbeleid kan bijdrage leveren aan invulling WMO door participatie inwoners en sociale samenhang te bevorderen. Stimulering deelname gehandicapten aan sport.

Hoofdstuk 4: Actieplan Sportbeleid

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke activiteiten uit de voorliggende sportbeleidsnota voortvloeien en welke organisatorische en financiële gevolgen dit heeft. Waar mogelijk zijn financiële consequenties gekwantificeerd. Indien dit niet mogelijk is wordt volstaan met een kostenprognose of een kwalitatieve omschrijving van de te verwachte kosten. Daarnaast wordt ervan uitgegaan dat het bestaande budget voor sport minimaal gehandhaafd blijft.

Het actieplan behandelt alle hiervoor gepresenteerde beleidsinstrumenten en de hierbij behorende producten.

- a) Sportstimuleringsbeleid
- b) Accommodatiebeleid/tarievenbeleid
- c) Subsidiebeleid
- d) Verenigingsbeleid

4.1 Actieplan per taakveld

Sportstimuleringsbeleid:

Nr.	Product	Termijn	Invoeringsdatum	Kosten	Gereserveerd in begroting	Ambtelijke inzet
1	Extra inzet van vakleerkracht t.b.v. MRT	Structureel	Schooljaar 2009-2010	€ 8.500,- p.j.	Ja	10 uur
2	Extra financiële ondersteuning sportdag	Structureel	Schooljaar 2009-2010	€ 5.000,- p.j.	Ja	10 uur
3	Ondersteuning organisatie sportdag Loosdrecht	Structureel	Schooljaar 2009-2010	€ 1.000,-	Nee	20 uur
4	30 minuten bewegen	Structureel	Voorjaar 2009	€ 500,- p.j.	Nee	10 uur
5	Vergroten toegankelijkheid sportaccommodaties	structureel	2010	€ 10.000,- p.j.	Nee	onbekend
6	Handhaven subsidie gehandicaptensport	Structureel	Welzijnsplan 2010	€ 5.000,- p.j.	Ja	20 uur
7	Communiceren bijzondere financiële bijstand voor sportdeelname	Structureel	2010	Geen	N.v.t.	5 uur
8	Verkenning mogelijkheden sportgala	3 maanden	Najaar 2009	Geen	N.v.t.	20 uur

Accommodatiebeleid en tarievenbeleid:

Nr.	Product	Termijn	Invoeringsdatum	Kosten	Gereserveerd in begroting	Ambtelijke inzet
9	Ontwikkelen accommodatiebeleid	9 maanden	2009	Onbekend afhankelijk van besluitvorming	Nee	Onbekend, afhankelijk van besluitvorming

Subsidiebeleid:

Nr.	Product	Termijn	Invoeringsdatum	Kosten	Gereserveerd in begroting	Ambtelijke inzet
10	Herzien subsidiebeleid n.a.v. rapport rekenkamer	9 maanden	2010	Geen	N.v.t.	300 uur
11	Incidentele projectsubsidie sportverenigingen	Structureel	2011	€ 10.000,- p.j.	Nee	20 uur

Verenigingsbeleid:

Nr.	Product	Termijn	Invoerings-datum	Kosten	Gereserveerd in begroting	Ambtelijke inzet
12	Ontwikkelen vrijwilligersbeleid	9 maanden	2010	Onbekend afhankelijk van besluitvorming	Nee	100 uur
13	Ondersteuning ontsluiting verenigingsaccommodaties voor meervoudig gebruik.	Structureel	2010	Geen	N.v.t.	50 uur
14	Bevordering deskundigheid vrijwilligers	Structureel	2010	€ 10.000,- p.j.	Nee	50 uur
15	Bemiddeling maatschappelijke stages	structureel	2011	Geen	N.v.t.	100 uur
16	Instelling sportraad	6 maanden	Voorjaar 2010	Geen	N.v.t.	50 uur
17	Introductie vrijwilligersverzekering	structureel	Voorjaar 2009	Geen	N.v.t.	10 uur

Zoals het actieplan toont is voor veel nieuw beleid geen dekking in de begroting. De voorliggende actiepunten vereisen dan ook een verruiming van de financiële middelen voor sport.

4.2 Alternatieve financiering en ondersteuning

In bijlage 1 zijn de subsidiemogelijkheden op verschillende niveaus uitgebreid in beeld gebracht.

Hieronder wordt aangegeven van welke subsidies en ondersteuning daadwerkelijk gebruik gemaakt zal worden.

Landelijke ondersteuning

Op landelijk niveau kunnen gemeenten en sportbonden een beroep doen op subsidies van VWS (ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport). De subsidies worden verstrekt in de vorm van project- of een instellingssubsidies. De subsidies van VWS kunnen alleen worden verstrekt als de aanvraag betrekking heeft op activiteiten die van landelijke betekenis zijn. Voor Wijdmeren zijn hier derhalve geen financiële ondersteuningsmogelijkheden.

Vanuit het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB) wordt ondersteuning aangeboden en kunnen gemeenten met de grootste gezondheidsachterstanden in aanmerking komen voor een financiële bijdrage van de Rijksoverheid. Gemeente Wijdmeren komt niet in aanmerking voor deze financiële impuls. Wel zal in voorkomende gevallen gebruik worden gemaakt van het ondersteuningsaanbod van NASB.

Beleidsondersteuning voor alle gemeenten wordt aangeboden door het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB). Hier zal in voorkomende gevallen gebruik van worden gemaakt.

In voorkomende gevallen zullen sportverenigingen worden gewezen op mogelijkheden tot afsluiten van geldleningen via Stichting Waarborgfonds Sport.

De *'Impuls brede scholen, sport en cultuur'* steunt gemeenten die een combinatiefunctionaris willen aanstellen. Het kan dan gaan om een Leerkracht Bewegingsonderwijs - Trainer/coach bij een vereniging of een Sportcoördinator - Verenigingsmanager/coördinator. Wijdmeren komt in aanmerking voor rijkssubsidie wanneer ook gemeentelijke middelen worden ingezet.

De mogelijkheden voor het aanstellen van combinatiefunctionarissen zullen worden bekeken.

Vanaf 2011 moeten leerlingen van het voortgezet onderwijs verplicht 72 uur (10 dagen) stage lopen bij maatschappelijke organisaties. Doel is dat in de sportsector 12.000 stageplekken worden gerealiseerd. Voor de vervulling van de gemeentelijke makelaarsrol worden door het rijk middelen beschikbaar gesteld. De Gemeente Wijdmeren zal hier als aanvulling op het eigen initiatief van leerlingen en scholen in gaan bemiddelen.

Provinciale ondersteuning

Bij de provincie Noord-Holland kunnen met ingang van 1 mei 2009 door vrijwilligersorganisaties middelen worden aangevraagd voor vrijwilligerswerk. Sportverenigingen zullen hierop worden gewezen.

Sportservice Noord Holland geeft advies aan zowel gemeenten als sportverenigingen. Sportverenigingen zullen worden gewezen op het ondersteuningsaanbod van sportservice Noord Holland.

Tevens coördineert sportservice Noord Holland de regionale samenwerkingsverbanden. Wijdmeren zal blijven deelnemen aan het regionale samenwerkingsverband aangepast sporten.

Geconcludeerd kan worden dat de financiële subsidiemogelijkheden, zowel landelijk als provinciaal, voor Wijdmeren beperkt zijn te noemen. Wel zijn er veel mogelijkheden voor ondersteuning, waar gebruik gemaakt van zal worden.

4.3 Organisatorische consequenties

Een bedreiging voor de uitvoering van het beleid is de beperkte ambtelijke capaciteit. Voor werkzaamheden op het vlak van sportbeleid is 0,2 fte (ca. 300 uur op jaarbasis) beschikbaar. Uitgaande van de in het actieplan geraamde uren ambtelijke inzet kan slechts een deel van de opgenomen producten met de huidige capaciteit worden uitgevoerd.

Zoveel mogelijk zal worden geprobeerd ondersteuning in de vorm van stagiaires te verkrijgen. In het najaar 2008 heeft reeds een stagiaire van de Hogeschool Amsterdam de afdeling ondersteund.

4.4 Monitoring en effectmeting

Gedurende en na afloop van een beleidsperiode is het van belang te kunnen "meten" of het gemeentelijke sportbeleid daadwerkelijk heeft geresulteerd in de beoogde maatschappelijke doelstellingen. Op basis van dergelijke metingen, in combinatie met een kwalitatieve evaluatie in samenspraak met de Wijdemeerse sportsector, kan het beleid bijgestuurd een aangepast worden.

Om de beoogde meting mogelijk te maken dient jaarlijks, vanaf 1 januari 2010, een meting te worden verricht op basis van onderstaande prestatie-indicatoren.

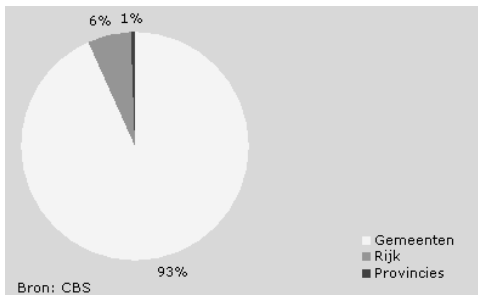
Prestatie-indicator	subindicator	Systeem om waarden te genereren	Wie levert input	Wie levert output	Waar worden waarden gepresenteerd
Aantal sportaccommodaties	Aantal binnensportverenigingen	Register KvK	KvK	MSZ	Begroting
	Aantal buitensportverenigingen	Register KvK	KvK	MSZ	Begroting
Aantal	Aantal leden van een	Welzijnsprogramma	Sportverenigingen	MSZ	Begroting

georganiseerde sporters	sportvereniging				
	Aantal sporters met een beperking	Jaarverslag Sportservice Noord Holland	Sportservice Noord Holland	MSZ	Begroting
	Aantal jeugdleden van een sportvereniging	Welzijnsprogramma	Sportverenigingen	MSZ	Begroting
	Aantal seniorleden van een sportvereniging	Welzijnsprogramma	Sportverenigingen	MSZ	Begroting
	Aantal sporters met bijzondere bijstand	Soza	Soza	MSZ	begroting

Bijlage I: Subsidiemogelijkheden

In totaal zijn er circa 260 subsidieverstrekkende instanties, verdeeld over vier niveaus:

- Lokaal niveau
- Provinciaal niveau
- Landelijk niveau

Vooral gemeenten subsidiëren sport. In 2004 gaf de overheid ruim 1,2 miljard euro uit aan sport. Van dit geld was 93 procent afkomstig van de gemeenten. Het rijk nam 6 procent voor haar rekening, de provincies minder dan 1 procent.

De overheid steunt de sport vooral door subsidies aan verenigingen te verlenen en sportaccommodaties te beheren. 4/5^e van de uitgaven aan sport gaat naar de

sportaccommodaties.

Een deel van de kosten die gemeenten maken wordt gecompenseerd door de huuropbrengsten en inkomsten uit toegangsbewijzen voor sportaccommodaties. Ze verdienen daar ruim 0,3 miljard euro mee terug. De gemeenten geven gemiddeld 50 euro per inwoner uit aan sport. Kleine gemeenten geven meer uit aan accommodaties en groter gemeenten zijn actiever op het gebied van sportclubs en sportraden.

1. Subsidieregelingen in Gemeente Wijdmeren

In 2008 werd drie procent van de gemeentebegroting uitgegeven aan subsidies. Het grootste gedeelte werd uitgegeven aan welzijnssubsidies.

In de Gemeente Wijdmeren wordt er bij sportsubsidies onderscheid gemaakt tussen jeugdledensubsidie en incidentele subsidies. Onder incidentele subsidies vallen de jubileumsubsidies en de waarderingssubsidies.

▪ Jeugdledensubsidies:

Per jeugdlid van een vereniging wordt een bedrag aan subsidie verleend. Het gaat om de jeugdleden die woonachtig zijn in de gemeente Wijdmeren en die lid zijn van een statutair in de gemeente Wijdmeren gevestigde vereniging. Door middel van deze subsidie wordt het lidmaatschap van jeugd aan een sportvereniging gestimuleerd. De vereniging dient de subsidie te gebruiken voor activiteiten voor de jeugd, de subsidie kan ook gebruikt worden om de contributie lager te houden.

De ledenlijsten dienen bij het indienen voor de aanvraag van het volgende boekjaar te worden overlegd. De aantallen van het boekjaar -1, zijn bepalend voor de subsidie van het subsidieboekjaar.

Het bedrag aan subsidie is € 17.960,80 voor alle verenigingen en €10.000,00 voor de binnensport. Binnensportverenigingen ontvangen een deel van beide subsidiebedragen. Het is dus niet te zeggen hoeveel subsidie er per jeugdlid uitgegeven wordt, aangezien dit wordt bepaald door het totaal aantal leden in de gehele gemeente.

Aan de hand van het rapport van de rekenkamer zal het subsidiebeleid worden vernieuwd. Voor een doelmatig en rechtvaardig subsidiebeleid is het van belang dat helder wordt omschreven hoe, aan wie en wanneer (incidenteel, structureel) de gemeente sport subsidieert en welke tegenprestatie hiervoor wordt verwacht door de gemeente. Voor subsidies boven de grens van € 10.000,- zullen budgetsubsidies worden ingevoerd, waarbij voorwaarden aan de activiteit(en) van de sportvereniging zullen worden verbonden. Gekeken wordt naar evalueerbare prestatieafspraken. Een voorwaarde kan dan bijvoorbeeld zijn om meer jeugdleden te verwerven. In de huidige situatie is er een subsidieplafond voor de jeugdledensubsidies en leiden meer jeugdleden dus niet automatisch tot een hogere

subsidie voor de betreffende vereniging. In de nieuwe situatie zal daarom worden uitgegaan van een vast bedrag per jeugdlid. Voor subsidies beneden de € 10.000,- zal worden uitgegaan van een stimuleringsubsidie, waarvoor een vereenvoudigd regime geldt. Hiernaast moet een beleidsruimte worden gecreëerd voor het belonen van uitzonderlijke prestaties. Met projectsubsidies/incidentele subsidies kunnen verenigingen worden gestimuleerd activiteiten te organiseren die passen binnen het gemeentelijke beleid (denk aan gehandicapten, jongeren, ouderen).

▪ Jubileumsubsidies:

Onder een jubileumsubsidie wordt verstaan: een subsidie bij een 25 jarig bestaan of een veelvoud hiervan. Bij een 25 jarig bestaan of een veelvoud hiervan wordt op verzoek van de betreffende instelling subsidie verstrekt conform het voor het jubileumjaar door de gemeenteraad vastgestelde bedrag. Voor het jaar 2009 is dit bedrag op € 227,00 vastgesteld.

▪ Waarderingsubsidie:

Onder een waarderingssubsidie wordt verstaan: een subsidie die uitsluitend als waardering voor het uitvoeren van een bepaalde activiteit wordt verleend;

- Bij de beoordeling van een aanvraag is niet van invloed, de vraag of betreffende instelling op enigerlei wijze de kosten van de activiteit zelf kan dragen
- Aan een instelling kan eenmaal per kalenderjaar een waarderingssubsidie worden verleend.
- Ten behoeve van een waarderingssubsidie zijn een tweetal bedragen door de gemeenteraad vastgesteld.
- Indien de activiteit overwegend sport of kunst en cultuur nastreeft, van meer dan lokale betekenis is, of promotie van de gemeente tot gevolg heeft, dan wordt een bedrag toegekend dat 150% bedraagt van het bedrag dat jaarlijks als jubileumsubsidie wordt toegekend, te weten € 340,-.
- Indien niet wordt voldaan aan één of meer van de hierboven genoemde voorwaarden, dan wordt een bedrag toegekend gelijk aan de jubileumsubsidie, te weten € 227,-.

Het college van burgemeester en wethouders kan in bijzondere gevallen, met name wanneer de uitvoering van de activiteit gevaar loopt, afwijken van de hierboven genoemde beleidsregels.

De gemeente geeft ook subsidie voor sportdagen op de basisscholen.

Daarnaast verzorgt de gemeente het onderhoud van de sportvelden: dit kan beschouwd worden als een indirecte vorm van subsidieverstrekking die deels ten goede komt aan de jeugd.

2. Subsidieregelingen op provinciaal niveau

De plannen van de provincie op het gebied van sport voor de jaren 2009-2012 zijn beschreven in het Beleidsprogramma 'Meedoen in Noord-Holland'. In het bijbehorende Uitvoeringsprogramma 2009-2010 staat beschreven op welke wijze de provincie de resultaten en doelstellingen in de komende twee jaar wil behalen.

Hieronder zijn de op het vlak van sport relevante subsidieregelingen opgenomen.

Subsidieregeling	Doel	Aanvragers	Activiteiten	Beschikbaar budget
1 Regeling vrijwilligers* 2009 t/m 2012	Burgers en organisaties investeren in zichzelf en in hun omgeving. Mensen worden bij de maatschappij betrokken en niet uitgesloten, zodat een vitale samenleving ontstaat.	Vrijwilligersorganisaties in Noord-Holland.	Werven en behouden van vrijwilligers; Kwaliteitsverbetering van het vrijwilligerswerk en de organisatie.	€ 380.000,- p.j.

	Behoudt en versterking vrijwilligers(organisaties). (incl. cultuur & lokale media)			
Regeling Jeugdsportfonds 2008 t/m 2011	Alle kinderen moeten kunnen sporten, financiën mogen geen belemmering vormen.	1 Gemeenten in Noord-Holland, al bestaande lokale jeugdsportfondsen in Noord-Holland; 2 Jeugdsportfonds Noord-Holland.	1 Activiteiten gericht op het laten sporten van kinderen uit een minder draagkrachtig gezin volgens de jeugd sportfondsformule; 2 Idem, maar dan kinderen uit de speciale doelgroepen topsporttalent en kinderen met een beperking.	€ 610.000,-p.j. € 40.000,- p.j.

Jeugdsportfonds

De gedeputeerde staten hebben besloten tot het oprichten van een provinciaal jeugdsportfonds. Met de instelling van dit jeugdsportfonds wil de provincie het voor alle kinderen mogelijk maken om te kunnen sporten in verenigingsverband. Voor de periode 2008 tot en met 2011 wordt €2.000.000,- gereserveerd voor het jeugdsportfonds. Het fonds heeft speciale aandacht voor kinderen met een beperking en jeugdige sporttalenten. Kinderen die in aanmerking komen voor het fonds zullen door de leraren of door hun huisarts worden voorgedragen.

Met het fond wil de provincie Noord-Holland ervoor zorgen dat alle jeugd gelijke kansen en een ontwikkelingsperspectief heeft. Sporten is gezond, geeft zelfvertrouwen en stimuleert sociale integratie. Het jeugdsportfonds wordt tevens ingesteld in het kader van het armoede beleid.

Het jeugdfonds is een verzameling van stichtingen verspreid over heel Nederland, iedere stichting heeft een eigen bestuur, eigen lokale sponsors en lokale subsidiegevers. Maar ze gebruiken allemaal dezelfde procedures, spelregels en faciliteiten en treden onder één naam naar buiten.

Doelstelling van het Jeugdsportfonds Nederland is om in alle 12 provincies een provinciaal jeugdsportfonds te realiseren en maximaal 30 zelfstandige grootstedelijke lokale fondsen. Daarnaast fungeren lokaal zoveel mogelijk "Vrienden van het Jeugdsportfonds" als onderdeel van de 12 provinciale fondsen. Dit zijn de fondsen in kleinere gemeenten, waarvan het efficiënter is om organisatorisch onder een provinciaal fonds te vallen.

In Noord-Holland wordt een zelfstandige stichting Jeugdsportfonds Noord-Holland opgericht. Het fonds wordt gevuld met gelden van de lokale jeugdsportfondsen die zich aansluiten en gelden uit het maatschappelijke veld (sponsoring/schenken).

De provincie geeft subsidie voor het financieren van de backoffice activiteiten van Sportservice Noord-Holland; neerzetten van de structuur, het uitrollen van het plan, ondersteuning ten behoeve van lokale fondsen en het bestuur van het provinciale jeugdsportfonds. De provincie maakt een eigen subsidieregeling, hierdoor is het mogelijk voor gemeenten en lokale jeugdsportfondsen subsidie aan te vragen als stimuleringspremie. Ook kunnen intermediairs subsidie aanvragen zodat sporttalenten en kinderen met een beperking kunnen sporten. Gemeente Wijdmeren zou kunnen overwegen om "vrienden van" het jeugdsportfonds te worden.

Sportservice Noord-Holland

Sportservice Noord-Holland ondersteunt gemeenten bij het ontwikkelen van breedtesportbeleid. Sportservice Noord-Holland is een organisatiebureau, adviesbureau en servicebureau voor de sport. Ze voeren het sportbeleid uit van het provinciaal bestuur in Noord-Holland.

Hiernaast richt Sportservice Noord-Holland zich vooral op het ondersteunen van de georganiseerde sport. Centraal staat het versterken van de vrijwilligersorganisaties en de infrastructuur.

Sportservice Noord-Holland biedt verenigingen graag een steun in de rug. Contact kan worden opgenomen voor onder andere:

- Een concrete vraag
- Een vrijblijvend adviesgesprek
- Afname IK-sport; een zeer uitvoerige analyse van de vereniging
- Ondersteuning bij het ontwikkelen van beleid (diverse thema's)
- Organisatie kennisavonden, workshops, cursussen en sportcongressen (zie ook de kalender bij Training & Opleiding)

3. Subsidieregelingen op landelijk niveau

Het kabinet steunt het ontstaan van een sportieve samenleving. Sport vertegenwoordigt waarden die het kabinet hoog in het vaandel heeft: gezond leven, meedoen en topprestaties leveren, een samenleving waarin men sportief met elkaar omgaat en een samenleving waarin prestaties worden gewaardeerd, maar ook een samenleving die tegen een stootje kan.

Gemeenten en sportbonden kunnen een beroep doen op subsidies van o.a. VWS (ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) en NOC*NSF.

VWS verstrekt subsidies aan tal van organisaties, dit gebeurt in de vorm van project- of een instellingssubsidie. Projectsubsidies worden eenmalig verstrekt, voor een looptijd van een project. Instellingssubsidies zijn structureel van aard en worden in principe per kalenderjaar verstrekt.

Het doel van de activiteiten die in aanmerkingen komen voor subsidie, moet zich richten op één van de beleidsterreinen van VWS; gezondheidsbevordering, gezondheidsbescherming of gezondheidszorg, maatschappelijke zorg, sport dan wel jeugd en gezin.

Subsidies van VWS kunnen alleen worden verstrekt als de aanvraag betrekking heeft op activiteiten die van landelijke betekenis zijn.

Aanvragen voor projectsubsidies moeten vóór aanvang van de activiteiten ingediend worden, aanvragen voor instellingssubsidies moeten voor 1 oktober voorafgaand aan het subsidiejaar worden ingediend.

Via de NOC*NSF worden de opbrengsten van de LOTTO gelden onder de sportbonden verdeeld. (zie ook het landelijke sportbeleid) Deze subsidiegelden zijn gedeeltelijk bestemd voor het algemeen functioneren van de bond, daarnaast worden deze gelden door bonden gebruikt om op allerlei gebied ondersteuning te bieden aan verenigingen. Naast het leveren van expertise over bijvoorbeeld trainingen, opleidingen, accommodaties etc. kennen een aantal bonden ook speciale subsidieregelingen voor aangesloten sportverenigingen.

Acties

Er zijn in 2008 verschillende acties bedacht om sportdeelname te bevorderen. Veel van die acties worden voor een groot gedeelte gefinancierd door VWS, het andere deel moeten de gemeenten financieren. Deze financiering zorgt later voor een win-win situatie.

Nationaal Actieplan Sport en Bewegen:

Op 3 april 2008 ondertekende staatsecretaris Bussemaker het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. Over zes jaar moet 70% van de volwassenen een half uur per dag sporten/bewegen en 50 % van de jongeren moet een uur per dag bewegen. Dat is 1,6 miljoen mensen meer dan het aantal mensen dat nu aan de beweegnorm voldoet.

Het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport investeert de komende periode 38 miljoen euro in de impuls Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. Het Nationaal Actieplan

Sport en Bewegen loopt tot en met 2014. Het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen ondersteunt gemeenten die meedoen aan het actieplan.

Met de impuls NASB wordt beoogd bij te dragen aan het behalen van de volgende doelen:

- Het terugdringen van de bewegingsarmoede bij vooral te -weinig- actieve burgers
- Het verminderen van overgewicht onder de Nederlandse bevolking
- Het terugdringen van andere gezondheidsproblemen als diabetes, hart- en vaatziekten en depressie
- Het realiseren van een meer beweeg vriendelijke omgeving.

De gemeenten hebben op lokaal niveau een regierol om burgers die te weinig bewegen te verleiden meer te gaan bewegen en zodoende een actieve leefstijl te bevorderen.

Gemeenten kunnen hierbij in aanmerking komen voor een bijdrage van de Rijksoverheid. Het NASB heeft maar een beperkt budget, ze kunnen dus niet alle gemeenten bedienen. De uitkering wordt alleen beschikbaar gesteld aan gemeenten met de grootste gezondheidsachterstanden. De reden hiervoor is dat juist daar de meeste inactieve Nederlanders te vinden zijn.

De bijdrage van de Rijksoverheid is een financiële impuls voor een projectperiode van 4 jaar. De Rijksbijdrage komt in twee tranches beschikbaar: in 2008-2010 voor zo'n 50 gemeenten en in 2010-2012 aan nog eens zo'n 50 gemeenten. Gemeente Wijdemeren komt niet in aanmerking voor deze financiële impuls.

Het NASB bestaat niet alleen uit financiering aan de gemeenten met de grootste gezondheidsachterstanden, maar biedt ook ondersteuning aan de overige gemeenten. Bij de ondersteuning wordt onderscheid gemaakt tussen gemeenten die gebruik maken van de NASB-impuls en gemeenten die niet in aanmerking komen voor de NASB-impuls.

1. Basisondersteuning is beschikbaar voor alle gemeenten die te weinig-actieven in beweging willen brengen. Deze ondersteuning bestaat uit:
 - o Informatie;
 - o Hulpmiddelen en instrumenten, zie ondersteuningsmatrix en NASB gemeentecheck;
 - o Deskundigheidsbevordering in de vorm de NASB tour en inhoudelijke trainingen, zie NASB agenda;
 - o Inzicht in goede voorbeelden;
 - o Adviesgesprek met uw NASB regioadviseur.
2. Op maat ondersteuning is beschikbaar voor de gemeenten die gebruik maken van de impuls NASB. Deze gemeenten kunnen rekenen op 40 uur ondersteuning door een NASB regioadviseur.

NISB; Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen.

NISB kent een systeem van gemeente financiering, waarbij het ministerie van VWS de grootste opdrachtgever is. VWS verstrekt zowel de instellingssubsidie als specifieke projectsubsidie voor innovatieontwikkeling, verankering en verspreiding. Aanvullende financiering komt uit subsidie van andere ministeries, uit fondsen (ZonMw, VSB fonds, Stichting Doen, Johan Cruijff Foundation) en via partnerships met bijvoorbeeld NOC*NSF, bonden, gemeenten, provincies en bedrijven.

NISB en NOC*NSF werken intensief samen in het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen op de aandachtsgebieden wijk, werk, zorg, school en sport

Samen met haar partners stelt NISB een ondersteuningsaanbod samen dat beschikbaar is voor alle gemeenten. De ondersteuning zal voornamelijk bestaan uit kennisoverdracht en uitwisseling, het verspreiden van good practices/kansrijke interventies en ondersteuning op maat bij de realisering van beweeginterventies. Hieraan wordt vorm gegeven door

bijvoorbeeld een helpdesk, website, regionale bijeenkomsten en een ondersteuningsteam van adviseurs.

De *'Impuls brede scholen, sport en cultuur'* steunt gemeenten die een combinatiefunctionaris willen aanstellen. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om een Leerkracht Bewegingsonderwijs - Trainer/coach bij een vereniging of een Sportcoördinator - Verenigingsmanager/coördinator. De Impuls loopt van 2008 t/m 2012 en wordt uitgevoerd onder regie van de gemeenten. Gemeenten ontvangen een bijdrage van de rijksoverheid en 'matchen' deze met eigen middelen. Gemeenten ontvangen een bijdrage van de rijksoverheid en 'matchen' deze met eigen middelen. In het eerste jaar financiert de rijksoverheid 100%. In de jaren daarna betaalt het rijk ca. 40% en gemeenten ca. 60%.

De Impuls wordt gefaseerd ingevoerd. In 2008 is de eerste tranche beschikbaar gekomen voor de G31-gemeenten. Na 2009 volgen nog drie tranches waarbij alle overige Nederlandse gemeenten aan de beurt komen. Deelname aan de impuls is vrijwillig. De rijksbijdrage is in principe voor alle gemeenten beschikbaar en structureel.

Met de impuls worden vier belangrijke doelstellingen nagestreefd:

- Het uitbreiden van het aantal brede scholen met sport- en cultuuraanbod in zowel het primair als het voortgezet onderwijs, om te beginnen in de 40 krachtwijken.
- Het versterken van ca. 10% van de sportverenigingen met oog op hun maatschappelijke functie en de inzet van sportverenigingen voor het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk.
- Het stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen.
- Het bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met één of meer kunst- en cultuurvormen en het onder jongeren stimuleren van actieve kunstbeoefening.

In 2012 zullen tenminste 2.500 fte aan combinatiefuncties gerealiseerd zijn, waarvan 1250 fte in de sportsector.

Over de verschillende sectoren verdeeld zijn dat er in 2012:

tenminste 850 fte's in het primair onderwijs;

tenminste 250 fte's in het voortgezet onderwijs;

tenminste 1250 fte's in de sportsector;

tenminste 150 fte's in de cultuursector.

Deze verdeling is gebaseerd op de herkomst van de beschikbare middelen op de rijksbegroting (onderwijs, sport en cultuur) en het behalen van de verschillende doelen van De Impuls.

Maatschappelijke stages

Leerlingen van het voortgezet onderwijs moeten vanaf 2011 verplicht 72 uur (10 dagen) stage lopen bij maatschappelijke organisaties. Een stage in de sport is voor veel jongeren aantrekkelijk omdat die goed aansluit bij hun leefwereld. 12.000 stageplekken moeten in de sportsector worden gerealiseerd.

Aangezien de gemeente de spin in het web is van de maatschappelijke ondersteuning is haar de makelaarsrol toebedeeld. De rijksoverheid heeft hiertoe middelen ter beschikking gesteld en deze in de algemene uitkering van het gemeentefonds opgenomen.

Bijlage II: Maatschappelijke trends en ontwikkelingen

1. Demografische ontwikkelingen

Landelijke ontwikkelingen:

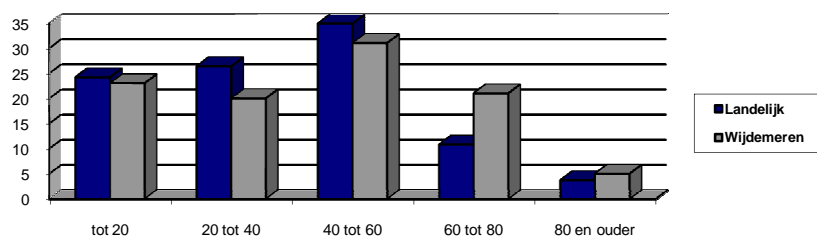
De Nederlandse bevolking zal blijven groeien. Te zien is dat Nederland aan het vergrijzen is; het aandeel 40-plussers zal blijven stijgen.

	2007	2010	2020	2030	2040	2050
Totaal	16 353 972	16 432 518	16 747 887	16 975 872	16 963 080	16 797 096
0 tot 20 jaar	3 956 094	3 894 870	3 677 838	3 626 411	3 684 825	3 626 346
20 tot 65 jaar	10 030 866	10 017 225	9 789 015	9 400 197	9 032 203	9 206 436
65 jaar en ouder	2 367 009	2 520 420	3 281 031	3 949 266	4 246 057	3 964 318
% 0 tot 20 jaar	24,2	23,7	22,0	21,4	21,7	21,6
% 20 tot 65 jaar	61,3	61,0	58,4	55,4	53,2	54,8
% 65 jaar en ouder	14,5	15,3	19,6	23,3	25,0	23,6

Gemeentelijke ontwikkelingen

De gemeente Wijdmeren had op 1 januari 2009 een bevolking van 23.571 inwoners. De gemeente Wijdmeren heeft een bevolking die sterker vergrijsd is dan de landelijk bevolking. In het bijzonder de groep 60 tot 80 jarigen beslaat een groot deel van de Wijdmerense bevolking.

Bevolkingsopbouw Wijdmeren

Het inwoneraantal van de Gemeente Wijdmeren zal naar verwachting de komende 20 jaar dalen met ongeveer 11,5 %. Dat is een daling van ongeveer 2700 inwoners. Deze daling zet sterk in en zal iets teruglopen. De totale bevolking van Nederland zal in dezelfde periode ongeveer 4 % groeien.

Samenvatting:

Verwacht wordt dat de bevolkingsgrootte van de Gemeente Wijdmeren de komende jaren zal krimpen. Er is een sterke daling van de leeftijdsgroep tot 12 jaar. De bevolkingsopbouw zal waarschijnlijk een groei in de hogere leeftijdsklassen laten zien, de zogenoemde vergrijzing van de bevolking.

2. Sociaal culturele ontwikkelingen

Individualisering

De samenleving waarin we leven individualiseert steeds meer. Dit betekent dat mensen hun eigen belang boven het belang van de groep stellen, dit komt ook tot uiting in het sportgedrag. De populariteit van individuele bewegingsvormen neemt steeds verder toe. Activiteiten zoals hardlopen, fietsen, skaten en golf kunnen ongebonden beoefend worden.

Sportaanbod dient steeds meer aan de eisen van de bevolking te voldoen, het dient steeds meer maatwerk te zijn.

De individualisering kan ook zorgen voor eenzaamheid en gebrek aan maatschappelijke verantwoordelijkheid. Sport heeft de mogelijkheid om eenzaamheid en gebrek aan maatschappelijke verantwoordelijkheid aan te pakken. Sport heeft een sociale functie. Mensen komen samen door middel van sport.

Ook de wijziging van de tijdsindeling heeft invloed op sport. Zorg, arbeid en onderwijs krijgen steeds meer aandacht in de avonden en het weekend. Het "9 tot 5 denken" verdwijnt uit onze maatschappij. Hierdoor ontstaat een grotere spreiding in de vrijetijdsbesteding en daardoor minder ruimte voor de collectieve sportbeoefening.

Intensivering

Naast individualisering is intensivering ook een belangrijke ontwikkeling. Intensivering houdt in dat de mens veel meer moet. Het steeds meer moeten, roept het verlangen op naar wellness-momenten. Sport biedt hiervoor voldoende kansen. Er moet wel worden ingespeeld op de behoefte aan een totaal, op maat gemaakt productenpakket, waarin voedingsgebruik, fysiek bewegen en/of sporten en opdoen van energie gezamenlijk zijn opgenomen

Waarden- en normenpatroon

De beleving van het waarden- en normenpatroon verandert, de maatschappij verruwt. Deze verruwing van de samenleving is ook terug te zien bij de sport. Uit onderzoek blijkt dat één derde van de Nederlanders negatieve ervaringen heeft met sport. Agressie, spelgedrag, spelverruwing en intimidaties worden in dit verband genoemd. Sport zou via de sociale context nog meer bij kunnen dragen aan de overdracht van waarden en normen.

Vermaatschappelijking van de sport

Een andere ontwikkeling is de vermaatschappelijking van de sport. Dit houdt in dat sportverenigingen steeds meer maatschappelijke taken op zich nemen en daartoe ook door overheden wordt gestimuleerd. Denk aan de samenwerking met scholen en naschoolse opvang. De sportverenigingen krijgen dus steeds meer een functie die de sportbeoefening overstijgt. Er zal een groep verenigingen zijn die zich hiervoor voor de volle 100 % zullen inzetten. Dit zal leiden tot schaalvergroting en professionaliseren en verdere groei naar een multifunctionele organisatie met naast sport ook welzijnsfuncties en onderwijsfuncties. Andere verenigingen zullen bewust niet meegaan met de vermaatschappelijking van de sport, zij zullen zich volledig gaan richten op de verdere ontwikkeling en professionalisering van hun sportfunctie. Ze zullen hierbij concurrentie krijgen met andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van vrije tijd.

Kwaliteit van de voorzieningen

Mensen stellen meer eisen met betrekking tot het kwaliteitsniveau van openbare voorzieningen in het algemeen en sportvoorzieningen in het bijzonder. Ze zijn wel bereid meer te betalen als duidelijk is dat ze hier betere kwaliteit voor terug krijgen.

Toename keuzemogelijkheden vrijetijdsbesteding

Er zijn steeds meer manieren om vrije tijd te besteden. De sportbeoefening ondervindt concurrentie van vrijetijdsbesteding, zoals de computer, internet en televisie. Vooral kinderen sporten tegenwoordig minder en besteden meer tijd aan de televisie en de computer. Als er meer mogelijkheden zijn voor de besteding van de vrije tijd kan de deelname aan sport afnemen.

Vergrijzing

Het aantal ouderen zal de komende jaren verder toenemen. Naar verwachting zal deze groep meer gaan sporten. De vergrijzing en de trend dat ouderen meer zullen gaan sporten zal niet automatisch leiden tot meer leden bij de sportverenigingen. Ouderen beoefenen namelijk vaak sporten in ongebonden verband zoals wandelen, fietsen en zwemmen. Voor

de sportverenigingen liggen hier wel mogelijkheden. Zoals het opzetten van een wandelgroepje of een fietsgroepje.

Vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers in de sport daalt. Mensen hebben het druk en zien sport als een product, ze willen alleen gebruik maken van het product en er geen deel meer van uitmaken. Dit houdt in dat steeds meer werk door steeds minder mensen gedaan moet worden.

Tegelijk moeten de sportverenigingen steeds meer rekening houden met allerlei regels. Ze moeten zich bezig houden met de Arbo-wetgeving, bestuursaansprakelijkheid, regelgeving rond legionella en sociale hygiëne etc.

Voor een vereniging is het een grote uitdaging vrijwilligers te werven en te behouden. Het is wel van groot belang dat de verenigingen vrijwilligers blijven aantrekken.

Gezondheid

Een belangrijk speerpunt van de overheid en van de bevolking is het verbeteren van de gezondheid. Steeds meer burgers hechten waarde aan een gezonde manier van leven. Bewegen en sport hebben een positief effect op de gezondheid. Sport wordt ook als middel ingezet in de strijd tegen het steeds groter wordende probleem van overgewicht.

3. Sporttechnische ontwikkelingen

Technologie in sport speelt een belangrijke rol in het bereiken van de optimale prestaties. De vrijetijdssector waaronder sport valt, ontwikkelt zich steeds sterker tot een sector waar veel technologische innovaties ontstaan of worden uitgetoet. Ontwikkelingen op het gebied van materiaal binnen de topsport hebben een spin-off richting de breedtesport. Dit houdt in dat het als het in de topsport goed werkt overgenomen zal worden in de breedtesport. Maar niet alleen op het gebied van materiaal zijn er ontwikkelingen, ook op het gebied van voeding en informatie zijn er ontwikkelingen, deze ontwikkelingen zijn de belangrijkste drijfveren voor innovaties in Nederland op het gebied van sport. Bij de ontwikkelingen die zich voordoen zullen we de ontwikkelingen op het gebied van doping buiten beschouwing laten. Het gaat in dit hoofdstuk om de sportieve ontwikkelingen die de sport bevorderen.

Materiaal

Sportmateriaal blijft zich ontwikkelen, verschillende bedrijven houden zich bezig met de ontwikkeling van sportmaterialen en sportuitrusting.

Bij ontwikkelingen op het gebied van materiaal wordt natuurlijk gelijk gedacht aan de ontwikkeling van de klapschaats. Maar wat te denken van de komst van kunstgras en de ontwikkeling van snellere zwemkleding.

In Nederland zijn onderzoek en technologische ontwikkelingen voornamelijk gericht op ondergrond en grondbedekking. Denk hierbij dus aan het kunstgras en de kunstijsbanen maar ook aan de tennisbanen etc. In Wijdmeren wordt ook gebruik gemaakt van deze ontwikkelingen, zo is er een kunstgrasveld aangelegd in Loosdrecht en is er in de winter van 2008 een ijsbaantje in Nederhorst den Berg.

Informatisering

Het trainingsproces en het wedstrijdproces worden steeds meer ondersteund met behulp van IT-technologie en virtuele omgevingen. Informatisering is van groot belang voor de sport. Met name de betekenis van de informatie gaat veranderen. Het accent verschuift van beschikbaarheid van informatie naar selectie van informatie. Dit wordt mede gevoed door de verregaande individualisering. Het internet wordt een combinatie van informatie, communicatie en transactie. Voor de sport biedt dit voordelen, denk aan verkoop en werving. Wel moet de sporter op maat worden bediend. Dit betekent dus data en kennis over de sporter, de sporttak en de sector verzamelen om vervolgens te komen tot een efficiënt systeem om de verzamelde informatie beheersbaar te maken.

Informatisering is een langdurige ontwikkeling, maar de gevolgen voor sportverenigingen zijn gelijk zichtbaar. Verenigingen zullen acties ondernemen om hiervan optimaal te profiteren, met gevolgen voor de informatievoorziening, communicatie en administratie. Concreet kun je denken aan slimme toepassingen van ICT zodat bijvoorbeeld het vrijwilligerswerk minder administratief en meer sportgericht wordt, het gemakkelijker wordt om sportaccommodaties te huren, medespelers of tegenstanders te vinden, kennis uit te wisselen en technieken te leren. Digitalisering heeft zijn intrede gedaan in de sport. Contributie wordt automatisch geïnd en de ledenadministratie wordt in de computer bijgehouden. Verder zijn er ook heel veel ontwikkelingen op het gebied van materiaal en veiligheid.

Dat de sportmarkt open staat voor nieuwe innovaties, gecombineerd met de groeipotentie en het toenemend maatschappelijke belang van sport en beweging maken de sportmarkt aantrekkelijk voor het bedrijfsleven om toepassingen voor de ontwikkelen. De komende jaren worden vooral veel innovaties verwacht van intelligente en actieve sportproducten, waarbij de gebruikers centraal staan in de productontwikkeling. Ook de toepassingen die informatie- en communicatieprocessen tussen sporter, coach en omgeving vergemakkelijken zullen zich verder ontwikkelen.

Bijlage III: Uitgangspunten accommodatiebeleid

Verantwoordelijkheid

De afbakening van de gemeentelijke verantwoordelijkheden moet duidelijk en helder zijn. Voor burgers en organisaties is het van belang te weten welke verantwoordelijkheden de gemeente heeft en wat van hen wordt verwacht.

Uitgangspunt:

- De gemeente Wijdmeren gaat er vanuit dat inwoners zich in dienen te zetten voor, en bijdragen aan, voorzieningen en activiteiten

In de praktijk:

- De gemeente Wijdmeren is niet verplicht accommodaties voor verenigingen te verzorgen.
- Van inwoners van Wijdmeren (al dan niet georganiseerd), wordt verwacht dat zij eerst zelf actie ondernemen voor het vinden van een geschikte accommodatie. Pas als dit geen resultaat oplevert, zal de gemeente actief financiële en/of kennis ondersteuning bieden
- De verantwoordelijkheid van de gemeente Wijdmeren bij het accommoderen van commerciële voorzieningen die maatschappelijke diensten aanbieden is in eerste instantie voorwaarden scheppend.

Bezettingsgraad

De bezettingsgraad van accommodaties bepaalt voor een groot deel de kostendekkendheid van de accommodatie. Daarnaast is een intensiever gebruik ook bevorderlijk voor sfeer en onderlinge uitwisseling in de accommodatie.

Uitgangspunt:

- De gemeente Wijdmeren streeft naar een intensief gebruik van de accommodaties.

In de praktijk:

- Indien een organisatie behoefte aan ruimte heeft, zal de gemeente allereerst onderzoeken welke mogelijkheden er voor medegebruik (zie ook multifunctioneel gebruik) in andere accommodaties zijn.
- Ook commerciële huurders kunnen worden benaderd als huurder van gemeentelijke accommodaties, indien er sprake is van overcapaciteit bij de accommodaties. Doel is immers de bezettingsgraad zo optimaal mogelijk te maken.
- Maatschappelijke activiteiten gaan voor commerciële activiteiten
- Indien er sprake is van ondercapaciteit, zal de gemeente zich inspannen om het aanbod hierop aan te passen. Ook hier zal de oplossing in eerste instantie worden gezocht in medegebruik bij een andere accommodatie.
- De gemeente kan overgaan tot sluiting van de accommodatie bij onvoldoende vraag.

Multifunctioneel gebruik

Multifunctioneel gebruik draagt bij aan meer inhoudelijke samenwerking tussen huurders, een hogere opbrengst door huren en intensiever en daarmee beter gebruik van de accommodaties

Uitgangspunt:

- De gemeente stimuleert multifunctioneel gebruik van accommodaties. Hierbij spelen zowel financiële als programmatische motieven een rol.

In de praktijk:

- Indien de gemeente een gebouw multifunctioneel inzet, is het gebouw geschikt of wordt het geschikt gemaakt, voor dit multifunctionele gebruik door de aanwezigheid van voldoende bergruimte en facilitaire voorzieningen.
- Identiteit is geen reden voor een eigen ruimte of gebouw, tenzij men dit volledig zelfstandig bekostigt.

Financiële ondersteuning

De gemeente kan een de verenigingen ondersteunen met een financiële bijdrage in de accommodatiewens.

Uitgangspunt:

- De gemeente kan financieel bijdragen aan de bouw van accommodaties volgens het 1/3 principe.

In de praktijk:

- De gemeente kan akkoord geven voor een financiële bijdrage voor de bouw van een accommodatie voor 1/3 van de kosten, indien de vereniging zelf 1/3 van de kosten betaalt.
- De gemeente kan akkoord geven voor een financiële lening voor de bouw van een accommodatie voor 1/3 van de kosten, indien de vereniging zelf 1/3 van de kosten betaalt.

In de bijlage is deze zogenaamde accommodatieregeling nader uitgewerkt.

Aanbod en spreiding

Een goed voorzieningenniveau draagt bij aan de leefkwaliteit van de gebruikers in de gemeente Wijdmeren. De gemeente kan dit aanbod stimuleren door ruimtelijk te faciliteren, financieel te ondersteunen of in kennis te ondersteunen.

Door de afstand tussen de kernen is alleen voldoende aanbod niet voldoende. Ook een goede spreiding speelt een belangrijke rol in de Wijdmeren.

Uitgangspunten:

- Identiteit en het karakter van de kernen dient behouden te blijven.
- De gemeente streeft naar een optimaal aanbod in basisvoorzieningen

In de praktijk:

- De bestaande spreiding van de voorzieningen over de verschillende kernen wordt behouden.
- De gemeente gebruikt de landelijke normen van de sportbonden als richtlijn om het sportvoorzieningenaanbod aan te toetsen.

Eigendom

Het eigendom van gebouwen geeft de gemeente de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op het gebruik van de accommodatie. Ook biedt het een mogelijk om de financiële middelen (in dit geval in de vorm van een accommodatie) hun waarde te laten behouden.

Eigendom levert echter ook lasten op. De accommodatie dient te worden onderhouden, verhuurd en aangepast te worden aan de wensen van deze tijd. Dit vraagt om personeelsinzet en investeringskosten.

Uitgangspunt:

- Eigendom van maatschappelijke accommodaties is geen doel op zich.

In de praktijk:

- De gemeente zal haar bestaande bouwvoorraad onderhouden en behouden.
- Er zullen geen nieuwe accommodaties door de gemeente gebouwd worden en in eigendom worden genomen.

Onderhoud en faciliteiten

Het belang van het onderhoud en bij de tijd houden van de faciliteiten in een gebouw ligt zowel bij de eigenaar als bij de huurder.

Door goed onderhoud en goede faciliteiten behoudt het gebouw zijn waarde. Een goed onderhouden gebouw geeft de huurder een prettig gebruik.

Uitgangspunt:

- Accommodaties moeten in kwalitatieve en kwantitatieve zin voldoen aan reële wensen en behoefte van de gebruikers.

In de praktijk:

- Het beheer van de gemeentelijke accommodaties geldt volgens de regel, doelmatig en sober, met als doel behoud van financiële waarde en voldoende aan de reële wensen en behoefte van gebruikers.

Bijlage IV: Overzicht sportverenigingen in de Gemeente Wijdmeren

Sportstichting Ankeveen
Manege Hallinckveld
Manege Laanhoeven
Manege Stoeterij St Hubertushof
Achmea Health Center Loosdrecht
Gemeentelijke Sporthal De Fuik
Gemeentelijke Sportzaal Eikenrode
Sporthal De Blijk
Van Walderveenzwembad/Duikcentrum Loosdrecht
Badmintonvereniging De Blijklappers
Badmintonvereniging De Treffers
Loosdrechtse Badmintonvereniging - LBV
Biljartvereniging De Tram
Biljartvereniging 't Centrum
Bowling Loosdrecht BV
Bowlingvereniging Loosdrecht
Damclub Loosdrecht
Schaakclub Loosdrecht
Schaakvereniging 's-Graveland
Algemene Gymnastiek Vereniging Nederhorst den Berg
Damesgymnastiekvereniging Sportivo
Gymnastiekvereniging Nilo
Keep Fit
ODIS Turnen, Gymnastiek en Aerobics
ASV Handbal
Hengelsportvereniging De Toekomst
Ankeveense IJclub
IJclub De Loosdrechtse Plassen
IJclub Loosdrecht
IJclub Nederhorst den Berg
IJclub Onderling Genoegen
Jeugd Schaatsen Loosdrecht
Schaats- en Hardrijdersvereniging De 5 Dorpen
Stichting Ronde van Midden-Nederland
ASV Pétanque '91
Bridgeclub 's-Graveland
Bridgeclub La Porta Salute
Bridgeclub Loosdrechtse Beuk
Bridgeclub Nederhorst
Klaverjasclub
Klaverjasclub In De Fuik, Oud-Loosdrecht
Klaverjasvereniging Loosdrecht
Motorvereniging Black Future
Ankeveense Recreatieve Tennisvereniging - ARTV
Tennisvereniging Loosdrecht - TVL, Sportpark Hallinckveld
Tennisvereniging Nederhorst
Tennisvereniging Westerveld
Bergse Runners Club
Conditietraining Loosdrecht
Judo Club Nederhorst
Gooise Zweefvliegclub
ASV '65
Sportvereniging Loosdrecht

SV 's-Graveland
Voetbalvereniging Nederhorst
Apollo
Loosdrechtse Volleybalclub - LoVoc
Sportvereniging ODIS
Volleybalvereniging Nederhorst
Gooise Onderwatersport Vereniging - GOV
Gooise Watersportvereniging De Vrijbouter
Koninklijke Watersport-Vereeniging Loosdrecht
Reddingsbrigade Loosdrecht
Waterski Club Loosdrecht
Watersportvereniging De Spiegel
Watersportvereniging De Watervogels
Zeilschool Bakboord
C T C Ankeveen
De Adelaar